

Kronika 1997

Město Úvaly, Středočeský kraj

retrospektivní zápis podle materiálů shromážděných kronikářem Jiřím Schneiderem v roce 1997 a z podkladů dřívějšího kronikáře Dr. Stanislava Sedlmajera. Shromážděné materiály a informace z archivu městských kronik a měsíčníku Života Úval zapsala a doplnila Mgr. Alena Janurová – správce archivu v roce 2019. Záznamy J. Schneidera jsou ponechány v původním znění, *přesunuty do kapitol a nové, doplňující informace, jsou psány kurzívou se jménem archivářky a datem vepsání.*

Kronikářský zápis retrospektivní, pořízený v roce 2019, má 56 stran, tj. slovy padesát šest.

Schválen usnesením zastupitelstva Z-19/2020 dne 27.2.2020

Podpis pověřeného sestavením

Podpis starosty města Úvaly

Obsah

I. Úvod.....	6
II. Události doma i ve světě – výběr	6
III. Orgány městské správy	11
Organizační struktura MěÚ Úvaly v roce 1977	11
Správní odbor MěÚ informuje.....	11
SPOZ informuje	11
IV. Zastupitelstvo města	11
Slovo starosty - Úvaly – město, kde chceme všichni dobře žít	12
Zprávy ze zasedání Rady města	12
Veřejná zasedání ZM	15
Dopravní opatření	16
Pořádková komise	17
Vodné a stočné.....	17
Nájemné z bytu v Úvalech	17
Zdravotní středisko.....	17
Odpady.....	17
Městská vyhláška – poplatek ze psů (ŽÚ 5/1997), oznamovací povinnost. ...	18
Městská vyhláška č.15/97	18
Změna zákona pro zdravotně postižené občany.....	18
V. Hospodaření města	18
Rozpočet	18
Investice	19
VI. Doprava, podnikání, služby	20
Železnice	20
Stávka na železnici.....	20
Trojjediný přednosta železniční stanice sídlí v Č. Brodě.....	20
Úvalské pohostinství	21
Podnikání a služby	21
VII. Politický a kulturní vývoj, školství, spolky	22

Politická situace.....	22
Politický život	22
Život ve městě.....	23
Koupaliště.....	23
Socha Arnošta z Pardubic	23
Policie - Kriminalita v Úvalech (zápis pro 1997)	24
Městská knihovna	26
Shrnutí zápisů o Městské knihovně v úvalské kronice	27
Napsali o nás - Veřejné knihovny se obávají o svou budoucnost	29
Kultura	30
Napsali o nás – Slavní rodáci - Střecha natočil přes šedesát celovečerních filmů	30
Hudba – koncerty, skupiny	31
The Snails	31
Katapult.....	32
Plesy	32
Školství	32
Základní škola - údaje za školní rok 1996/97.....	32
Městský dům dětí a mládeže	34
Spolky.....	34
Úvalský spolek akvaristů.....	34
Rybáři	35
Modeláři - LMK Úvaly	35
Klub důchodců.....	35
Chovatelé a zahrádkáři '97	35
Skauti	36
Svaz zdravotně postižených.....	37
Sdružená obec baráčníků J.A.Komenského v Úvalech.....	38
Český svaz ochránců přírody - ZO Úvaly.....	39
SBD – stavební bytové družstvo Úvaly.....	39
Sport	39
Tenis Club.....	39

TJ Sokol.....	39
Házená	40
Oslava 50. výročí vzniku mezinárodní házené v Úvalech.....	40
Házená - Letos to bude půl století od vzniku házené v českých zemích ...	40
Pražská liga horských kol začala v Úvalech – napsali o nás	42
PTP – Ani Úvalům se Pomocné technické prapory nevyhnuly	42
PTP - odezva	42
Církev	43
VIII. Životní prostředí.....	43
Zpráva srážkoměrné stanice Úvaly za rok 1997	43
Obnova lipové aleje.....	44
Den Země očima žáků 5.b	44
IX. Obyvatelstvo	44
Demografie	44
X. Různé	44
Bezpečnostní agentura PROFI	45
Graffiti Art v Úvalech	45
Jak pracují veřejně prospěšné služby?	45
Občané pomohli PPP	45
Bendlova stezka nebo Bendlova ulice.....	46
Proč se kácely stromy?	46
Matka nemocné Mileny Hofmeisterové	46
Osobní.....	46
Diskuse	47
Napsali o nás v médiích	47
Úvalští radní prodlouží smlouvu soukromé bezpečnostní službě o dalších šest měsíců.....	47
Přepadený taxikář	48
Lupiči použili válečku a zbraň.....	48
Chtěl bydlet, skončil za mřížemi	49
Pražská liga horských kol začala v Úvalech	49
Pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic.....	50

Byl praotcem slavného hudebního rodu.....	51
Úvaly likvidují černou skládku na pozemku, který nepatří městu	52
Město Úvaly otevřelo opravené koupaliště	53
Stavební buňka spadla na dělníka	54
Arméni se zodpovídají z účasti na válce gangů	54
Na povodňovém kontě se sešlo více než šest set tisíc korun	54
Tmavá tlačěnka byla úspěšnější.....	55
<i>Dodatek</i>	55
Volné přílohy:	56
Zkratky:	56

I. Úvod

V Úvalech se zdá, že rok 1997 proběhl jako každý jiný za okolností, které v republikové souvislosti ovlivňovaly každého z nás. Podle vyjádření starosty Ivana Černého (v tomto roce nadále ve funkci od zvolení v listopadu 1994) se poněkud zvýšila kriminalita ve městě. Z reakcí obyvatel v měsíčníku Život Úval lze soudit, že se zhoršily i sousedské vztahy, zejména porušováním nedělního klidu. Na vině je sekání trávy, cirkulárky, hlučné oznamování průjezdu prodejce mraženého zboží. Vadí popelnice ponechávané na chodnících i silnici, parkování velkých služebních aut u domů, kde řidič bydlí, řízení aut a motocyklů mladistvými, kteří ani nemají řidičský průkaz. Zhoršila se komunikace mezi lidmi. „Demokracie je zaměňována s anarchií. Projevuje se to i v laxnosti občanů vůči pořádku kolem svého majetku – domu. Problémem se jeví i úklid chodníků a odstranění plevelů“, jak zmiňuje v ŽÚ 10/1997 tajemník Miloslav Breda. Trvá nezájem obyvatel o veřejná jednání městského zastupitelstva. Změna ve funkci premiéra se Úval příliš nedotkla, alespoň měsíčník Život Úval nereagoval vůbec. Pouze poněkud zhoršená ekonomická situace státu se promítla i do hospodaření města, byly zrušeny některé dotace a tak dochází k „opatrnému“ investování.

Starosta I. Černý stále klade důraz na reálné hodnocení možností města. Upozorňuje, že prakticky stejně hodnotí situaci počítačový Model úvěrového financování obcí.

II. Události doma i ve světě – výběr

Mezi událostmi v republice zaujaly zejména informace získané z internetu:

Česko

- 3. ledna skončilo vysílání první soukromé televizní stanice – Premiéra TV – a zahájila vysílání její následovnice – Prima televize. Ta se stala druhou soukromou celoplošnou televizí v České republice.
- 4. ledna se prezident republiky Václav Havel se oženil s Dagmar Veškrnovou.
- 7. ledna podal ministr spravedlnosti Jan Kalvoda demisi. Důvodem jeho odstoupení z funkce ministra byla skutečnost, že protiprávně užíval titul JUDr., ačkoliv nesložil doktorské zkoušky. Nahradila ho Vlasta Parkanová ze stejné strany.
- 11. ledna v katedrále sv. Víta vysvětil kardinál Miloslav Vlk na biskupy V. Malého a J. Paďoura.
- 21. ledna premiér Václav Klaus a spolkový kancléř Helmut Kohl ratifikovali v Praze Česko-německou deklaraci. Proti ratifikaci, jakož i

proti celé Česko-německé deklaraci, se ohradil předseda SPR-RSČ Miroslav Sládek ve svém projevu, za nějž byl o rok později trestně stíhán.

- 22. ledna česká modelka Tereza Maxová založila Nadaci Terezy Maxové.
- 28. ledna pedagogové základních a středních škol zahájili tzv. řetězovou stávku jako výraz nespokojenosti se svými platy (k vyvrcholení došlo při demonstraci na Staroměstském náměstí v Praze 12. dubna t. r.).
- 4.– 8. února proběhla stávka železničářů vyhlášená jejich odborovým svazem; jednalo se o největší stávku v české novodobé historii, která byla původně plánována na 2 dny. Stávkující si vymohli uzavření dohody s vládou (stávka znamenala ztrátu 1 miliardy korun)(viz kapitola *Stávka na železnici*).
- 5. února byl přepaden a pořežán poslanec Pavel Dostál.
- 14. února obě komory parlamentu ČR schválily Česko-německou deklaraci.
- 24. března na svoji funkci rezignoval šéf ODA Jan Kalvoda. Nahradil ho Michael Žantovský.
- 9. dubna podává demisi ministr pro místní rozvoj Jaromír Schneider (KDU-ČSL). V květnu ho nahradí Tomáš Kvapil ze stejné strany.
- 18. dubna byli odsouzeni Orličtí vrazi – Ludvík Černý na doživotí, Vladimír Kuna na 25 let, Karel Kopáč na 21 let, Petr Chodounský na 14 let a Irena Meierová na 10 let.
- 25.–27. dubna - Prahu a Hradec Králové navštívil papež Jan Pavel II. Jeho návštěva byla součástí Svatovojtěšského milénia.
- V květnu ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý v televizním pořadu prohlašuje, že se ani po provalení ekonomických potíží nehodlá vzdát postu ministra. „To by mě museli vynést nohama napřed!“, zní jeho reakce.
- 2. června podává ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý (ODA) demisi. Nahradí ho Karel Kühnl ze stejné strany.
- 2. června ministr školství Ivan Pilip (ODS) podává demisi. Nahradil ho nestraník Jiří Gruša.
- 9. června Milan Uhde rezignoval na post předsedy poslaneckého klubu ODS. Do této funkce byl příští den zvolen Jiří Honajzer.
- 10. června poprvé od listopadu 1989 požádala vláda o vyslovení důvěry v průběhu svého funkčního období; získala v Poslanecké sněmovně 101 hlasů (díky Tomášovi Teplíkovi, bývalému členu ČSSD, který přeběhl do klubu ODS, a nezařazenému poslanci J. Wagnerovi, taktéž bývalému členu ČSSD) proti 99 hlasům opozice.
- 12. června prezident Havel oznamuje svoji kandidaturu na prezidenta.

- 5. – 16. července na Moravě proběhly rozsáhlé povodně. Symbolem povodní se stala obec Troubky, která byla prakticky kompletně zničena.
- 25. července došlo k úpravě česko-slovenské státní hranice.
- V srpnu po odvysílání reportáže „Cikáni jdou do nebe“, kterou natočila pro TV Nova investigativní novinářská dvojce Josef Klíma a Radek John, začal masivní odchod Romů do Kanady.
- 4. září začalo v Praze Forum 2000, které založili Václav Havel, Yohei Sasakawa a Elie Wiesel. Jejím hostem byl i tibetský dalajláma, který přijel na osobní pozvání prezidenta Václava Havla, aby se zúčastnil tohoto diskuzního panelu.
- 23. října ze všech veřejných funkcí odstoupil ministr zahraničí Josef Zieleniec a jako první z významných členů ODS se vzdal i členství ve straně. Reagoval tak dosavadní výsledky vyšetřování finančních skandálů ODS.
- 6. listopadu byl otevřen 62 km dlouhý úsek dálnice D5 z Plzně do Svaté Kateřiny u Rozvadova. Cesta z Plzně do Rozvadova se zkrátila na více než poloviční dobu. O 4 dny později otevřen společný česko-německý hraniční přechod Rozvadov-Weidhaus.
- 7. listopadu podává demisi ministr vnitra Jan Ruml (ODS).
- 8. listopadu dochází ke jmenování tří nových ministrů vlády ČR – ministrem vnitra se stává Jindřich Vodička (ODS), na jeho místo (MPSV) přichází Stanislav Volák (ODS) a na prázdné křeslo ministra zahraničí je jmenován nestraník Jaroslav Šedivý.
- V listopadu primas katolické církve arcibiskup Miloslav Vlk vyzval v televizním vystoupení vládu Václava Klause k odstoupení. Vzápětí potom předsedové koaličních stran Lux a Skalický oznámili odchod ministrů koaličních stran z vlády.
- 28. listopadu před novináře vystoupili vlivní členové ODS, Jan Ruml a Ivan Pilip a přečetli předem připravené prohlášení, v němž vyzvali Václava Klause k odstoupení z čela ODS. Událost se dostala do všeobecného povědomí jako Sarajevský atentát.
- 29. listopadu TV Nova odvysílala v hlavních zprávách informaci, že Václav Klaus má vilu ve Švýcarsku, která je patrně pořízena za peníze z různých fondů. Jako zdroj informace byl představen bývalý policejní důstojník Jiří Sprušil.
- 30. listopadu na stranickém sjezdu ODA byl zvolen do funkce předsedy ministr životního prostředí Jiří Skalický. Vystřídal tak svého kolegu Michaela Žantovského, který již na funkci nekandidoval.
- 30. listopadu premiér Václav Klaus podává demisi z funkce předsedy vlády. Poprvé v dějinách České republiky padla vláda.

- 1. prosince v čísle 49/1997 týdeníku Respekt je zveřejněna nikdy nepotvrzená zpráva o údajném tajném švýcarském kontu ODS.
- 3. prosince vyšel zákon o územním členění státu – Česká republika byla rozdělena do 14 krajů s platností od 1. ledna 2000.
- 5. prosince DVD Fórem bylo schváleno rozšíření standardizovaných zvukových formátů o formát Dolby Digital (AC-3).
- 7. prosince český prezident Václav Havel požádal Josefa Luxe, aby zahájil jednání o složení a programu nové vlády.
- 9. prosince prezident Václav Havel přednesl před oběma komorami parlamentu v Rudolfinu svůj projev.
- 14. prosince byl na VIII. Kongresu ODS v Poděbradech potvrzen jako předseda ODS premiér v demisi Václav Klaus a porazil tak svého vyzyvatele a politického konkurenta Jana Rumla poměrem 227:72 z 312 možných. Místopředsedy ODS byli zvoleni Bohdan Dvořák, Libuše Benešová, Miroslav Beneš a Miroslav Macek.
- 16. prosince byl předsedou vlády jmenován Josef Tošovský .
- 19. prosince vznikla v ODS názorová platforma reprezentovaná Janem Rumlem a Ivanem Pilipem, kterou podpořila zhruba polovina poslanců a tři senátoři. Pro názorové neshody následně odešla 17. ledna 1998 do nově se rodící Unie svobody.
- Václav a Dagmar Havlovi založili Vizi 97.

Svět

- 1. ledna Kofi Annan se stal generálním tajemníkem OSN.
- 23. ledna se americkou ministryní zahraničí stala pražská rodačka Madeleine Albrightová.
- 23. února byl oficiálně oznámen úspěšný pokus naklonovat savce i první výsledek tohoto pokusu – ovce Dolly.
- 24. března získává v americkém Los Angeles Oscara film Jana Svěráka Kolja.
- 30. června vyšel v Londýně román Harry Potter a kámen mudrců, první díl potterovské série britské autorky J. K. Rowlingové.
- 1. července byl Hongkong předán britskými úřady Číně. Ta se zavázala nezměnit současný kapitalistický systém a životní styl po dobu 50 let, tedy až do roku 2047.
- 8. – 9. července – Česká republika byla společně s dalšími dvěma zeměmi střední Evropy (Polskem a Maďarskem) na Summitu NATO v Madridu oficiálně pozvána do Severoatlantické aliance.
- 31. srpna princezna Diana zemřela v Paříži spolu se svým tehdejším přítelem Dodim al-Fayedem při automobilové nehodě.

- 10. září vstoupila v platnost mezinárodní dohoda o vyhodnocování vlivů na životní prostředí.
- 11. září proběhlo ve Skotsku referendum, na jehož základě byl ustanoven nezávislý Skotský parlament. První volby se uskutečnily v r. 1999.
- listopad – na japonském trhu se objevil tamagoči (*kapesní virtuální hra*).
- 10. listopadu byla v Minsku vyhlášena Charta 97. Inspirovala se československou deklarací z r. 1977 a autoři v ní vyjadřovali svůj nesouhlas s porušováním lidských práv v Bělorusku a naprostým zničení národní kultury.
- 17. listopadu se uskutečnil masakr v Luxoru. Tento teroristický útok na západní civilisty (turisty) financoval Usáma bin Ládín.
- 11. prosince byl v japonském městě Kjóto podepsán Kjótský protokol. Průmyslové země se v něm zavázaly snížit emise skleníkových plynů o 5,2 %.
- 13. prosince rozhodli představitelé členských států EU na zasedání v Lucemburku oficiálně pozvat šest kandidátských států (Česká republika, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Polsko a Slovinsko) k přístupovým jednáním. Ta začala na začátku r. 1998.
- 19. prosince měl ve Spojené státech premiéru velkofilm Titanic, jeden z divácky nejúspěšnějších filmů všech dob.
- 28. prosince – Aby bylo zabráněno dalšímu šíření viru H5N1, známého také jako virus ptačí chřipky, nechali úřady v Hongkongu usmrtit asi 1,5 milionu kuřat.
- příchod Hale-Boppovy komety způsobil hromadnou sebevraždu kultu Nebeská brána.
- Objevila se první sociální síť, SixDegrees.com.

Demografický vývoj v Česku	
1997	
Střední stav obyvatel	10 303 642
Narození	90 930
Zemřelí	112 744
Přirozený přírůstek	- 22 087
Přírůstek stěhováním	12 075

Celkový přírůstek	- 10 012
--------------------------	----------

Průměrná míra registrované **nezaměstnanosti** v roce **1997** představovala 4,3 %.

III. Orgány městské správy

Organizační struktura MěÚ Úvaly v roce 1977

Celkový počet pracovníků osmi odborů (správní, finanční, sociální, výstavby, životního prostředí, správy majetku města, živnostenský a stavební úřad) byl 24. Ostatní zaměstnanci města: veřejně prospěšné služby mají 14 pracovníků, provozní zaměstnanci 7 a 1 uvolněný funkcionář. Celkem tedy 46 pracovníků. Radou MZ jsou jmenováni: Ing. H. Bulíčková jako vedoucí stavebního úřadu; B. Prokůpek vedoucím odboru životního prostředí; M. Frýdmanová jako vedoucí sociálního odboru.

Správní odbor MěÚ informuje

V ŽÚ 4/1997 upozorňuje vedoucí J. Krobová občany na zákon 135/1982 Sb., který ukládá povinnost občana hlásit se do 3 dnů po ubytování v místě, nerozlišuje pobyt trvalý a přechodný. V Úvalech je ohlašována v kanceláři matriky. Je nutno předložit občanský průkaz a doklad o oprávnění užívat byt nebo jinou obytnou místnost. Nesplnění povinnosti je přestupkem.

SPOZ informuje

Každý měsíc v časopise Život Úval Sbor pro občanské záležitosti informuje o nově narozených dětech, významných životních jubileích a těch, kteří v tom období zemřeli.

IV. Zastupitelstvo města

Starostou města Úvaly je v tomto roce stále Ing. Ivan Černý, ovšem k 31.1.1997 se rozhodla rezignovat na funkci zástupce starosty Ing. Václava Baumanová; do funkce 1.2.1997 nastupuje Ing. Vyskočilová (zvolena na VZMZ 10.12.1996) Ing. Jitka Vyskočilová začala pracovat jako neuvolněný člen městského zastupitelstva (to ji schválilo na veřejném zasedání 11. března 1997). V ŽÚ 2/1997 jsou rozhovory s odstupující Ing. Baumanovou a novou zástupkyní starosty Ing. Vyskočilovou (foto); Ing. Baumanová zůstává zastupitelkou.

V ŽÚ 11/1997 je oznámena rezignace dvou členů zastupitelstva Ing. Václavy Baumanové a Ing. Josefa Horáka; nahradí je Ing. Zdena Havránková a Ing. Vladislav Procházka.

V ŽÚ 12/97 je rozhovor s odstoupivším Ing. Horákem o práci zastupitele a radního, o rozpočtu, studiu podkladových materiálů (které mimochodem byly předkládány ten den, kdy se měly schvalovat), o koncepci VPS (Veřejně prospěšných služeb), tradicích v Úvalech a patriotismu. Článek má název *Abdikace a věci veřejné*.

Slovo starosty - Úvaly – město, kde chceme všichni dobře žít

Obsáhlý rozhovor v ŽÚ 3, 4 a 5/97 se starostou města Ivanem Černým o plnění volebního programu Sdružení nezávislých kandidátů „Za rozvoj Úval“ od komunálních voleb v r. 1994. Oblasti, kterých se týká: **1. životní prostředí** – vytápění, plynofikace, zelené nezastavěné plochy, obnova veřejné zeleně, tříděný odpad, veřejný vodovodní řad, splašková kanalizace, ČOV I; **2. doprava** – zklidnění středu města, parkování u nádraží, vozovky se zpevněným povrchem, chodníky v Radlické, v Setých, na Úvaláku, rekonstrukce veřejných schodišť; **3. školství** – provoz školských zařízení, vzhled objektů a pozemků, rekonstrukce nevyhovujících zařízení; **4. zdravotnictví a sociální služby** – plynofikace, rozšíření služeb, malometrážní byty, pečovatelské služby; **5. – 8. kultura a jiné** – místo pro konání akcí, podpora činnosti zájmových spolků, klub důchodců, plánovaný stav policistů ve služebně, městská policie, dopravní opatření a bezpečnost, vstup investorů do města, telefonní seznam podnikatelů Úval, prodej městského majetku a koupě nového, nebytové prostory, modernizace bytového fondu; **9. finanční zajištění** – dotace na výstavbu ČOV, kanalizace, vodovodních řadů a plynových řadů, účelové dotace na dostavbu školního areálu, domu s pečovatelskou službou, sociálních bytů; **10. samospráva a městský úřad** – územní plán schválen 11.12.1995 a v roce 1997 příprava změn v ÚP podle předložených požadavků občanů, firem a zájmů města; posílení odboru správy města o 4 pracovníky. Rozhovory vedla Ing. J. Šamanová.

Zprávy ze zasedání Rady města

V ŽÚ 2/1997 informace z **jednání Rady MZ č.1/97** ze 14.1.1997 – na něm Rada ukládá vyžádat veškerý přehled závazků a pohledávek TJ Sokol; dále projednává služební byt čp.7; pozemky; pronájem ordinací MUDr. Brouskové a Soukupové – provádění soukromé léčebné rehabilitační péče; technický dozor investora při výstavbě inženýrských sítí – Z. Rod; zvýšení poplatku za dovoz kontejneru.

V ŽÚ 3/1997 informace o **jednání Rady MZ č.2/97** ze 4.2.1997– mj. o zpracování změn územního plánu (ÚP) – zadání ing. Durdíkovi, stavba komunikace a inženýrských sítí Na Ztraceném korci; smlouva s ROPID linka autobusu č. 304; realitní společnost KIS-GARANT má požadavek na změnu ÚP – rozdělit lokality č.44, 46 a 47; výběrovém řízení na stavbu ČOV II; zakoupení ekologického WC pro potřebu města.

ŽÚ 5/1997 obsahuje informace z **jednání Rady MZ 25.3.1997** – Rada projednávala dodatečná připojení k plynovému řadu, podmínky; vodovodní řad Jirenská – realizace podle nabíhajících příjmů města; celoroční náklady na výrobu časopisu Život Úval, poplatky za inzerci, průměrná cena 1 výtisku cca 8 Kč; náhradní byty a výměny; pronájem koupaliště na 5 let – sdružení POSEIDON club; odhad nákladů na generální opravu opěrné zdi ul. Pražská a rychlé nezbytné opravy.

Dále informace z **jednání R MZ z 8.4.1997** – kontrolní skupina OkÚ Praha – východ, výsledky a úkoly vyplývající; mimo jiné probíhající výběrové řízení na stavbu domova důchodců na nám. Svobody; poptávkové řízení na nástavby bytů čp. 1347 a 1348 – termín prodloužen, přihlásilo se 38 občanů. Prodej čp. 184 na splátky do konce r.1997. RM projednávala navazující smlouvy s TJ Sokol.

V ŽÚ 6/1997 – následuje informace o **jednání Rady MZ z 29.4.1997**, mj. svoz TKO firmou Compag; zpracování změn územního plánu pro schválení na VZMZ.

V ŽÚ 7/1997 – **jednání Rady MZ 20.5.1997** – mj. o dopravní obslužnosti; zrušení výběrového řízení na rekonstrukci podlahy v tělocvičně ZŠ – nová soutěž; o pronájmu pozemku na 99 let za 1 Kč ročně pro výstavbu domova důchodců; RMZ ukládá souhlasit s přijetím úvěru od Agrobanky 2x 5 mil. Kč.

V témže čísle následuje **jednání Rady MZ z 10.6.1997** – Rada na něm řešila mj. příspěvek pro domácnosti na stočné ve výši 20,- Kč/m³(prostřednictvím kuponů); přijetí úvěru na úhradu investiční akce „horní Úvalák“; RMZ zrušila doporučení přijetí úvěru 2x 5 mil. Kč; změny podmínek pro zájemce o nástavby bytů; souhlas se zadáním projektu rekonstrukce opěrné zdi a schodů v ul. Pražská; vzala na vědomí zrušení prohlášení rodného domu M. Majerové čp. 18 za kulturní památku; zrušení Okresní knihovny a převzetí MěK a pracovníků.

ŽÚ 8/1997 uvádí informace z **10. jednání Rady zastupitelstva (RMZ) 1.7.1997**, kde kromě jiného šlo o povolování tanečních zábav; finanční příspěvky organizacím pro práci s dětmi; pozemky pod DD; dokončení okolí restaurované sochy Arnošta z Pardubic – sloupky a řetěz, aby odhalení mohlo být v září;

služební byty; výběrové řízení na provoz veřejného osvětlení; platy učitelek MŠ; zvýšení příspěvků rodičů za družinu ZŠ a na neinvestiční náklady na žáka v MŠ; instalace telefonní sítě v ulici Atlasová; převod Městské knihovny z Okresní knihovny na město s dopadem cca 500 tisíc na rozpočet města ročně od 1.1.1998. Rada doporučuje přijetí úvěru 10 mil. Kč z programu HGP (Housing Guarantee Program) prostřednictvím MUFIS (Municipální finanční společnost a.s.)

*V ŽÚ 9/1997 se nachází informace o **jednání Rady MZ 22.7.1997** – mimo jiné: 50 000,- Kč povodněmi postiženému městu Letohrad; veřejné osvětlení; příprava výběrového řízení; ručení za TJ Sokol; zřízení Komise pro projednávání přestupků; omezení investičních výdajů z důvodů sníženého plnění příjmové části rozpočtu, RMZ přijala usnesení o pozastavení investičních akcí: chodník Dobročovická, plynové řady Jiráskova a Pražská, úprava zdravotního střediska, úprava MŠ III; RMZ byla informována starostou o postupujícím jednání s vlastníky pozemků nutných pro stavbu ČOV II a kanalizační řad.*

Dotazy na starostu I. Černého jsou dále v ŽÚ 9/1997 a týkají se průběhu přípravy výstavby Domova důchodců, protestu občanů proti stavbě (obvyklé stížnosti na hluk, znečištění a ztrátu výhledu, starosta oponuje dlouhodobým záměrem zastavět prostor náměstí Svobody), investorem stát – okresní ústav sociálních služeb; příprava výstavby ČOV II – investorem město, dotace byla zrušena, běží výběrové řízení na dodavatele; úvaha – vybudování lávky pro pěší na Slovanech v Bulharské – zpracována studie, náklady na stavbu až 1 500 000,- Kč, dále se nepostupuje; chodník do Radlické čtvrti – vykoupen pozemek, ale nedostatek financí má dopad na uskutečnění.

*V ŽÚ 10/1997 je informace o **jednání Rady MZ 26.8.1997** – mimo jiné: změny v PID; závěrečné práce na komunikaci Horní Úvalák (občané poukazují na nevhodnost stavby chodníku pod svahem ulice, chodci by měli projíždějící vozy v úrovni hlavy); podobně nevhodný je příliš prudký nájezd z ul. Ladovy na Pražskou, RM ukládá odboru výstavby uvést svahy do původního stavu (*Poznámka Janurová 2019: chodník na Úvaláku dosud nedořešen a je vybudován v rámci možností, čeká se na celkovou rekonstrukci komunikace v kompetenci Krajského úřadu Středočeského kraje, kdy má být klasický chodník vybudován*); Ing. Kolouchová trvá na požadavku změny územního plánu – zařazení jejího pozemku č. 3463 mezi stavební; návrh J. Krále bytová výstavba na nám. Svobody; výběrové řízení na stavbu ČOV II;*

*V ŽÚ 11/1997 informace o **jednání Rady MZ** 25.9. přináší mj. náležitosti z oblasti výstavby, změny územního plánu u uvedených položek, plynofikace; souhlas s provedením rekonstrukce schodů nad Fabrákem do Bulharské; o neoprávněné stavební činnosti a úpravy Bendlovy stezky parcela č.3140; změny v rozpočtu; převod Městské knihovny od Okresní knihovny.*

*V ŽÚ 12/1997 se představují noví členové zastupitelstva a jsou uveřejněny informace o **jednání Rady MZ z 21.10. a následné 11.11.1997**, kde mimo jiné v říjnu byli prohlášeni za členy MZ Ing. Z. Havránková a Ing. V. Procházka a listopadu souhlasila RM s vyplacením finančních prostředků sociálně potřebným občanům.*

***Jednání Rady MZ 2.12.1997** – informace v ŽÚ 1/1998 – se konalo za účasti všech členů MZ, protože se projednával rozpočet na rok 1998.*

Veřejná zasedání ZM

Mimořádné číslo ŽÚ obsahuje 4 strany návrhu rozpočtu na rok 1997. Je uvedena příjmová stránka i navrhované výdaje a jsou uvedeny grafy rozdělení příjmů, rozpočtu a hlavních investic.

*V ŽÚ 4/1997 je informace o usnesení z **12. VZMZ** (11.3.1997) - kromě jiného schvaluje rozpočet na r.1997 ve výši 73 190 00,- Kč; schvaluje - návrh na přijetí úvěru 5 mil. Kč na zajištění výstavby inženýrských sítí a 5 mil. Kč na stavbu ČOV s podmínkou státní dotace 10 mil.; návrh na přijetí úvěru 3,6 mil. Kč na krytí úvěru TK Sokol Úvaly a zajištěním úvěru zástavním právem; dále schvaluje záměr financování nástavby 8 bytů v čp. 1346 a 1347. Podrobněji rozvedeny body v dalším článku „Zastupitelstvo schválilo vyrovnaný rozpočet“ (VI. Procházka). Zmíněny i připomínky a diskuse občanů. Mimo jiné pobídka k označení připojení občanů ke splaškové kanalizaci na černo.*

***14. mimořádné VZMZ 3.7.1997** – ŽÚ 8/1997 – na programu jednání bylo mj. 24 změn územního plánu; likvidace černé skládky u Přišimas (celková cena za likvidaci 600 000 Kč); přijetí úvěru z prostředků a.s.MUFIS (Municipiální finanční společnost) v rámci Housing Guaranty Programu 10 mil. Kč, účelově vázaného na dostavbu inženýrských sítí.*

*Na **15. veřejném zasedání MZ 7.10.** – bylo přijato 14 usnesení – přehled v ŽÚ 11/1997. Rovněž následuje podrobný rozbor úprav rozpočtu od Ing. Bredy,*

včetně grafu a tabulky příjmů a výdajů a další podrobný přehled z jednání od redaktora Vl. Procházky. Územní plán a návrh změn v oblasti Horoušanky, o tuto lokalitu má zájem silný investor.

Na **veřejném zasedání 7. 10. 1997** schválilo Městské zastupitelstvo koupi víceúčelového stavebního stroje UNC 750 na provádění zemních prací pro likvidaci černých skládek, práce v městských lesích a čištění a údržbu městských prostranství. Ing. Václava Baumanová označila tuto investici za zbytečnou a na protest proti ní rezignovala na svou funkci v Městském zastupitelstvu. Později z téhož důvodu též rezignoval Ing. J. Horák. Na jejich místo byli v souladu se zákonem o volbách do obecních zastupitelstev uvedeni Ing. Zdeňka Havránková a Ing. Vladislav Procházka. Do Rady Městského zastupitelstva byl na jeho veřejném zasedání 9. 12. zvolen pan Roman Kroutil.

Časopis pod titulkem **Zasedání zastupitelstva s překvapením** přináší podrobné informace z **VZMZ 7.10.** Navazují na zasedání RM. Článek se zabývá novým výběrovým řízením na veřejné osvětlení (končí 5letá smlouva s p. Gebhartem). Dalším důležitým bodem byla úprava rozpočtu města a zakoupení nakladače za 830 tisíc Kč. Navržený rozpočet byl schválen, ale zastupitelka V. Baumanová na základě oné skutečnosti oznámila, že odstupuje z funkce člena MZ, kvůli diskutabilnímu schválení nákupu stroje za současné finanční situace a tím, že návrh byl předložen na poslední chvíli a rozhodování bylo činěno pod tlakem.

16. VZMZ 9.12. – je informace v ŽÚ 1/1998, kde kromě jiného neschválili členové MZ výši stočného a požadují od provozovatele VaK Mladá Boleslav podrobné zdůvodnění. Zastupitel p. Hlávka navrhl upravit zásady pro poskytování příspěvků na stočné. Dále je sledována příprava stavby Domova důchodců a MPSV vneslo požadavek, aby pozemek, původně pronajímaný městem za 1,- Kč, byl provozovateli prodán. Na tomto veřejném zasedání byl i schválen rozpočet města na rok 1998. Byla také podrobně projednána s firmou Metrostav, která má být dodavatelem stavby kanalizace a čistírny odpadních vod (ČOV II).

Dopravní opatření

V ŽÚ 8/1997 se Ilona Reicheltová, vedoucí odboru výstavby a dopravy, vyjadřuje k situaci v Úvalech. Pro vyřešení byla zpracována projektová dokumentace – světelná křižovatka 1/12, Pražská ulice, omezení nákladní dopravy do centra. Je popsáno podrobné řešení, město však naráží na problémy s výběrem dodavatele, není zájem. Vypisuje již třetí výběrové řízení.

Pořádková komise

Z článku p. Lajtnera – předsedy komise – v ŽÚ 2/1998 vyplývá, že v roce 1997 byla zřízena pořádková komise. Byla vyčleněna z přestupkové komise, která je přetížena jinými úkoly. Nepořádek ve městě dosahuje nežádoucí úrovně.

Předseda popisuje, jaký úkol bude mít 5 členů komise a nedávno jmenovaný inspektor veřejného pořádku, zejména ve spolupráci s Bezpečnostní agenturou PROFI. Komise uvítá součinnost veřejnosti.

Vodné a stočné

Občané začali kvůli zvýšeným cenám vodného a stočného šetřit vodou a opět více využívat vodu studniční. Vzhledem k propadu v odběru pitné vody oproti předchozím létům (v Úvalech z 210 tis. m³ na 120 tis.; v odvedené vodě dosáhl propad 45 tis. m³) neutržily Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, podobně jako většina ostatních vodárenských podniků v České republice, tolik peněz, aby byl provoz celé sítě rentabilní, a proto se rozhodly dále své ceny zvýšit. Pro rok 1997 stanovily cenu vodného na 14 Kč/m³ pro domácnosti a 22,13 Kč pro podniky a stočného na 38 Kč/m³. **Rada MZ se rozhodla domácnostem dotovat stočné 20 Kč/m³ a fakticky tak zachovat ceny z minulého roku (starosta v ŽÚ 3/1997 uvádí příčiny růstu cen).**

Nájemné z bytu v Úvalech

ŽÚ 6/1997 – vysvětlení výpočtu vedoucím odboru P. Kočárníkem – nárůst, odbourávání regulovaného základního nájemného.

Zdravotní středisko

Usnesením Rady MZ byl pro rok 1997 zvýšen nájem na 400 Kč/m² za rok plus 600 Kč záloha na služby s možnou změnou. Smlouvy o pronájmu byly uzavřeny na pět let a stanovily maximální růst nájemného v prvních třech letech o 10%. Na tyto podmínky přistoupila Rada vzhledem k rozsáhlým investicím v zubařských ordinacích, které jejich nájemce chtěl perspektivně zabezpečit.

Odpady

Vzhledem k tomu, že loňské příjmy městského rozpočtu asi o 4,5 mil. Kč nedosáhly výdajů, rozhodla se Rada MZ zvýšit poplatek za odvoz kontejneru s tuhým komunálním odpadem (TKO) o 200 Kč.

V ŽÚ 6/1997 odbor životního prostředí informuje o změně ceny za svoz nádob s TKO (tuhým komunálním odpadem); upozornění pro občany a firmy, kteří nemají uzavřenu smlouvu o odvozu TKO, aby likvidovali odpad ekologickým způsobem.

Po zaplacení poplatku za svoz TKO obdrží občan nálepku, kterou umístí na nádobu. Opatření se provádí z důvodu nárůstu počtu neplatičů.

Městská vyhláška – poplatek ze psů (ŽÚ 5/1997), oznamovací povinnost.

Rozšířilo se nebývalou měrou chování psů bez řádného přihlášení a volné pobíhání psů po ulicích. Město upozorňuje na vyhlášku č.9/94, která uvádí v §2 poplatek ze psů a postih za nesplnění povinnosti; sazby: 200,- Kč ročně ve vlastním rodinném domku 400,- Kč v nájemním domě; u důchodců jsou sníženy na polovinu.

Městská vyhláška č.15/97

Týká se úklidu komunikací (poznámka Janurová: znění této vyhlášky nenalezeno, jen podrobnější zmínka v ŽÚ 3/1999 od M. Bredy v odpovědi na kritiku úklidu města. L. Mandová se v něm ptá na článek VIII této vyhlášky: občané jsou povinni uklidit si chodník před svou nemovitostí, což většinou nečiní ...), a kde kromě povinností majitelů nemovitostí je zmíněno, kolik Veřejně prospěšné služby – VPS musí podle zmíněné vyhlášky např. v zimě uklidit. Komunikace I. třídy v délce 7 260 m, 2 210 m chodníků a objektů města na veřejném prostranství. Na starost mají i 6 schodišť. Při sněžení musí zahájit údržbu do 4 hodin po dosažení vrstvy sněhu do 50 mm. Stejně podmínky a povinnosti mají majitelé pozemků přilehlých ke komunikaci. Ve II. třídě je zařazeno dalších 6 560 m komunikací, 540 m² ploch a parkovišť a uklidit je do 12 hodin. (Další poznámka: nebylo zjištěno dokdy tato vyhláška platila, ale je zmíněna v r.1999. Od r.2009 má na starosti úklid chodníku jeho majitel, do té doby mohly obce vyhláškami upravit úklid, kde soukromník musel a obec mohla ... zákon č.13/1997 Sb.z., ne vždy však je a byla majitelem chodníku obec, mnohdy je chodník postaven na pozemku majitele nemovitosti, tudíž je povinnost vyplývající ze vztahu k majetku).

Změna zákona pro zdravotně postižené občany

Ved. soc. odboru M. Frýdmanová obsáhle informuje v ŽÚ 9/1997 o sociálním zabezpečení a sociální potřebnosti, o změnách v příspěvcích pro ně. Na úřadě je uložen komentář ke změnám vydaný Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV).

V. Hospodaření města

Rozpočet

Návrh rozpočtu na r. 1997

Projednán na VZMZ 11.3.1997 – podrobné informace o příjmové stránce a navrhovaných výdajích je v ŽÚ 2/1997, obsahuje grafy a přehled investic.

Konečná verze rozpočtu na rok 1997 byla ovlivněna nutností krátit náklady v rozpočtových skupinách plynofikace, silnice, chodník Dobročovická. Rovněž musely být sníženy investiční výdaje a provozní náklady včetně mzdového fondu. Vzalo si město úvěr, aby zabezpečilo nutnou výstavbu ČOV II. Rozpočet byl sestaven a v březnu schválen jako vyrovnaný, v celkové výši 73 190 000 Kč. Po zrušení přislíbené státní dotace byla v září tato částka snížena na 53 166 000 Kč. *(Poznámka Janurová: Zájemce o podrobnější údaje se může dobře orientovat v měsíčníku Život Úval, kde zodpovědný pracovník úřadu podrobně uvádí textově i graficky plán rozpočtu jaký byl a jak byl plněn – viz informace dále).*

Příjmy za správní úkony (prováděné Městským úřadem – tvoří je z 90 % poplatky za ověřování, dále za rybářské lístky, opisy, změny jména a nově též vysvědčení o právní způsobilosti) rok od roku rostou: v roce 1992 činily 54 290 Kč, v r. 1993 již 58 960 Kč, v r.1994 navýšily na 83 150 Kč, v r.1995 93 070 Kč a v r.1997 vyrostly na 96 300 Kč. *Kronikář uvádí čísla, která získal při zpětném zpracování kroniky a neuvádí odkaz, kde byly údaje nalezeny, ani kdo je poskytl.*

V ŽÚ 11/1997 se článek M. Bredy – Zdraví především, tentokrát ale zdraví finanční - týká opatrného investování, nejedná se o opatrnickví, ale reálný pohled na hospodaření města. Podrobně se věnuje čerpání prostředků za 9 měsíců roku 1997, příjmové i výdajové části a předpokladu vstupu do roku 1998 s přebytkem 4,9 mil Kč. Je uvedena tabulka a graf zpřehledňující informace v článku. Grafy ukazují srovnání schváleného a upraveného rozpočtu u příjmů i výdajů.

V ŽÚ 6/98 jsou tabulky a grafy 1997 – skladba příjmu a výdajů 1997. Příjmy celkem 33 044 551 Kč, výdaje celkem 45 367 628 Kč.

Investice

V ŽÚ 7/1997 redakce shrnuje v článku „Ve financování velkých investic zatím nejasno „ zajímavé informace ze zasedání MZ 17.6., týkající se hlavně investic města, kdy celostátní úsporná opatření mají vliv na započaté akce a záměry. *Město několikrát navštívili inspektor životního prostředí (černá skládka) a proběhla kontrola přípravy stavby Domova důchodců (v ŽÚ 11/1997 se dozvídáme, že zahájení stavby DD bylo pozastaveno, protože nebyly rovné*

podmínky ve výběrovém řízení). Jsou vyjmenovány všechny druhy probíhajících investic a fáze jejich uskutečňování.

VI. Doprava, podnikání, služby

Železnice

Stávka na železnici

Do života většiny občanů Úval zasáhla stávka železničářů organizovaná ve dnech 4. – 7. února 1997 Odborovým sdružením železničářů v čele s Jaromírem Duškem. Stávka byla nečekaná a značně se podepsala na chodu celého národního hospodářství. Městský úřad zřídil provizorní spojení na konečnou zastávku autobusů městské dopravy (celkově na něj vydal 14 000 Kč), ale úvalským občanům většinou nezbylo na cestě (za zaměstnáním, ke které využívají vlak nejčastěji) do Prahy, než využít služeb přeplněných autobusů na lince 304 nebo se dopravit vlastním vozem nebo pěšky dojít na konečnou do Újezda nad Lesy, odkud autobusy jezdí přeci jen častěji než z Úval, nebo jet do Prahy autostopem. V teplotách pohybujících se těsně nad nulou to nebyl žádný med.

V ŽÚ 3/1997 je článek o stávce železničářů a zajištění pendlující autobusové dopravy od města zdarma od nádraží k Rohožníku ke konečné pražského autobusu (f. p. Laciny a Jakla)

Na internetu je vysvětlení důvodů stávky: „Zatím nejvíce ovlivnila běžný život občanů pětidenní stávka na železnici v únoru 1997. Hlavním organizátorem bylo Odborové sdružení železničářů, které spolu s dalšími odborovými svazy na železnici předložilo několik požadavků (odvolat vedení Českých drah, zastavit nesystémové kroky na železnici, neuplatňovat sankce vůči stávkujícím, uzavřít dohodu s premiérem o závazku vlády předložit koncepci dopravní politiky). Stávky se zúčastnila asi polovina zaměstnanců drah. Několikrát prodlužovaná stávka skončila kompromisní dohodou mezi odboráři a vládou premiéra Václava Klause, který považoval stávku železničářů za politicky motivovanou.“

Trojediný přednosta železniční stanice sídlí v Č. Brodě

– název článku Lenky Mandové v ŽÚ 3/1997 o problémech úvalského nádraží. Rozhovor s dozorčí stanice Květou Jarou. Krátce z obsahu: automat v hale; WC, úklid, znečištěný podchod, bezpečnost na kolejích; sejmutí bronzové desky s datem stavby železnice (*poznámka Janurová 2018 – při retrospektivním sestavování kroniky za rok 1997 se pokouším dohledávat informace, které nejsou uvedeny v roce zápisu. Také u bronzové desky umístěné na budově nádraží patrně u příležitosti nějakého výročí dělnické vzpoury při stavbě*

železnice a viaduktu 9 kanálů v roce 1844, kdy nedostatečně živení a placení dělníci museli být za účasti policie zklidněni /viz kniha Úvaly jindy a nyní z r.1929, vyprávění pana Selixe str.283/, podle pamětníka desky a jejího sejmutí VI. Procházky – tehdy redaktora ŽÚ – nebyla deska oslavou stavby železnice, ale právě vzpomínkou na onu vzpouru a tím i rok stavby železnice 1844. Byla pak několik let hledána, nenalezena a patrně skončila, jako ostatně více podobných, jako kovový šrot ve sběrných surovinách za slušný peníz).

Snižování stavu pracovníků dráhy, rekonstrukce – kdy bude hotova? Od jara 1997 další úsek Poříčany – Pečky, nakonec dojde na Úvaly. Rychlovlak Super City jezdí přes Úvaly od ledna. Tolik z nejdůležitějších bodů rozhovoru. V ŽÚ 1/1998 se nachází sdělení, že jsou od podzimu omezeny některé vlakové spoje v ranních a nočních hodinách.

Úvalské pohostinství

Stánek s občerstvením (ŽÚ 1/97) – rychlé občerstvení, kritika málo navštěvovaného zařízení, které neprovozují dráhy, ale soukromý nájemce asi vietnamského původu. Prodává se zde hlavně alkohol a provozují herní automaty. Další kritikou okolí nádraží jsou dvě fotografie velmi znečištěného podchodu s počmáranými zdmi (autorem postřehu je Tomáš Bašta, člen redakce ŽÚ).

Restaurace společnosti BACH „Na Slovanech“ – Škvorecká čp. 337;

v ŽÚ 9/1997 lehce kritický článek o úrovni jediného zařízení Na Slovanech.

Vinárna TJ Sokol nám. Arnošta z Pardubic čp. 164, lehce kritická zmínka o prostředí a toaletách, snížená atraktivita, zatím se nevyrovná konkurenci.

Sklepní vinárna „U vinařů“ – Havlíčkova 162, popis v ŽÚ 6/1997.

Hospoda u Káši – pivo popovický kozel – přírůstek mezi úvalskými hospodami.

U kulaté báby – (ŽÚ 8/1997) herna, bar, rychlé občerstvení, Maroldova ul. v prodejně potravin.

Hotel Sport-Formanka – část zařízení, vstup z ul. 28. října, nabídka nápojů a jídel.

Restaurace Sokol nám. Arnošta z Pardubic, lidová restaurace s jednoduchým interiérem a nekuřáckou částí jídelny v době obědů (ŽÚ 5/1997). (Stejný provozovatel jako Vinárna TJ Sokol, viz ŽÚ 9/1997, sousedící provozovny).

Podnikání a služby

UNISPOL, v.o.s. prodej stavebních hmot – bývalé zahradnictví Škvorecká čp. 871, střešní okna, stropní systém, dřevěná okna ad.;

Servis video televize – Vykouřil M. Husova 77; Žaluzie, těsnění ad. Horký R. Pražská 172;

SK Úvaly pořádá autobusové zájezdy v Česku i zahraniční (ŽÚ 1/1997);

Oceňování nemovitostí – Ing. Ivan Rut, Atlasová čp.1462

firma Lein – velkoobchod s nápoji; CK Alatour Hradešín;

Prodejna Masného průmyslu Úvaly – Purkyňova ul.; Zahradník Kváča K. – okrasné dřeviny, Mánesova ul. čp. 880; prodej potravinářského zboží v areálu masozávodu Úvaly hala č.5 – Kafka P. – KELTRA; Prodej paliva Slavík a syn;

Účetnictví - výpočetní a kancelářská technika Krob P., Husova čp. 31;

Nová prodejna – Zlatnická dílna – Štěrbová R. Kollárova čp. 732;

Stavební servis Hrachovec, Mánesova čp. 1323;

Masluk – stavební práce;

Česká pojišťovna a.s., v Úvalech nabízí nové druhy pojištění a v ŽÚ 11/1997 podrobně informuje o zahájení nového systému obsluhy klientů (drobné bankovníctví a komerční a investiční bankovníctví);

Prodejna – firma Votava Ladislav se představuje – rozhovor v ŽÚ 3/97 – výroba betonového zboží má v Úvalech svou předválečnou tradici, nově nutnost přizpůsobit se nárokům a trendům doby. Sortiment – obklady, dlažby, skruže, roury ad. Také dekorativní keramika; Jiráskova ul. čp.100;

Minimarket LADA ve spolupráci s f. Petek (Multitec) zahajuje prodej nářadí, nástrojů a strojů v Riegerově ulici;

Uzavřené prodejny – hračky, dětský textil Vojanova ul.; potraviny Pražská 524 ARGO Lízner; textil, oděvy nám. Arnošta z Pardubic (Šembera); obuv Husova 83 (Roháčková); kadeřnictví Husova 684;

Nově otevřené provozovny: textil, oděvy Jiráskova 844a (Tůmová); bazar – Palackého 1163 (Hamerle); lahůdky, rybí speciality DIANA Mrázek Jiráskova 91; textil, oděvy nám. A. z Pardubic (Brojír); stavebniny Smetanova 543 (Příbylová) ovoce, zelenina Pražská 172 (SANTANA); autodoplňky, náhradní díly – Pražská 524 (Várka); pohostinství Na hřišti (TJ Slavoj, Kašička).

VII. Politický a kulturní vývoj, školství, spolky

Politická situace

Přes pád vlády a předchozí problémy v politické straně ODS se v ŽÚ a ani v náznacích článků z politického života v Úvalech neobjevuje žádná reakce místních stran a uskupení. Při tom tzv. „Sarajevský atentát“ (sesazení V. Klause z postu premiéra za jeho nepřítomnosti v ČR) hýbal tehdy celou společností.

Politický život

24.2.1997 se uskuteční setkání občanů – Poslanecký den poslance Michala Lobkowicze v hotelu Sport (Budka) – pozvánka.

Na prahu roku 1997 – (ŽÚ 2/1997) se jmenuje článek L. Drexlera za MěV KSČM Úvaly o důvodech nespokojenosti občanů se současnou politikou.

V ŽÚ 3/1997 Ing. O. Kovář za ODS kritizuje článek výše zmíněný a poukazuje na minulost totalitní strany – Úvalští voliči s KSČM nesouhlasili.

V ŽÚ 5/1997 je obsáhlý článek Vl. Strusky (ODS) „**Krize? ... a co Ty na to, občane!**“, který se velmi kriticky vyjadřuje k současné politické situaci, věčným nářkům lidí nad krizí ve zdravotnictví, školství, železniční dopravě, bankovníctví, vlády ... připisuje to populistickým prohlášením levicových stran, které provádí destruktivní politiku a zakořeněnému totalitnímu myšlení lidu – vládo zaříd to. Chybí občanská odpovědnost, přetrvávají socialistické zvyklosti – kdo nekrade, okrádá rodinu.

Na článek reaguje A. Horáková v ŽÚ 7/1997 (Krize – já na to: občan!) a zmiňuje ne/výchovu k občanství.

Život ve městě

Koupaliště

V ŽÚ 5/1997 Petr Kočárník vedoucí odboru správy majetku podrobně informuje o stavu rekonstrukce a přípravě na letní sezónu, o pronájmu, o dohodnutém vstupném s pronajímatelem sdružením POSEIDON club.

V ŽÚ 7/1997 je sdělení, že 20. května bylo dokončeno postupné předávání areálu koupaliště provozovateli, rekonstrukce bazénů a rozvodů vody provedena v roce 1996 a nedodělky dokončeny dodavatelem Vodní stavby k 19. květnu 1997.

V ŽÚ 10/1997 je uveřejněn kritický článek A. Horákové o úrovni provozování koupaliště v uplynulé sezóně, k němu se vyjadřuje P. Kočárník za vedení odboru správy majetku města.

Socha Arnošta z Pardubic

V ŽÚ 2/1997 je zmínka, že žáci 3.D úvalské ZŠ přišli s nápadem prodat své keramické výrobky rodičům a výtěžek věnovat na sbírku na opravu sochy Arnošta z Pardubic, odevzdali 713,80 Kč.

V ŽÚ 3/1997 se redaktorka L. Mandová zmiňuje o chybějících 100 000,- Kč na dokončení opravy sochy po jejím přestěhování na náměstí v minulém roce. Bylo vyhlášeno výběrové řízení na restaurování. Předsedou hodnotitelské komise byl zvolen Ing. arch. M. Masák a dohlážitелеm nad pracemi byl pověřen ak. soch. L. Růžička. Práce tedy budou letos pokračovat a budou ukončeny 31.7., ale za příznivého počasí již k 30.6.1997. Oprava se prodražuje ochranou sochy při obestavění lešením.

V ŽÚ 6/1997 se dozvídáme, že ještě chybí 98 950,- Kč na opravu sochy.

V ŽÚ 8/1997 J. Kašpar píše o zrestaurování sochy Arnošta z Pardubic (foto restaurátorů u části podstavce), o postupu prací. Dokončena v r. 1997. Byla použita měděná armatura pro domodelování scházejících míst, doplněny praskliny. Pomník byl ošetřen a zakonzervován hydrofobním prostředkem. V ŽÚ 2/1998 Petr Kočárník (vedoucí odboru správy majetku města) zmiňuje poslední provedení úprav okolí přemístěné sochy, osazením pískovcových sloupků a řetězu. Shrnuje celkové úsilí, postupy a náklady. Od projektové dokumentace, přes výškopisné a polohové zaměření, rozebrání, nového sestavení, restaurování a úpravy okolí činily 484 851, 10 Kč, z toho dotace Okresního úřadu 270 000, - Kč a ze sbírky občanů a rozpočtu města bylo uhrazeno 214 851,10 Kč.

Police - Kriminalita v Úvalech (zápis pro 1997)

Od roku 1985 spadají Úvaly do policejního služebního obvodu v Čelákovících. V současné době jsou pro Úvaly vyhrazeny stejné (materiální a personální) kapacity jako pro Čelákovice. (Množství trestné činnosti v obou městech lze vyjádřit poměrem 45:55, což je dáno velikostí obou měst. *Patrně má pisatel na mysli poměr trestných činů v Úvalech a Čelákovících*) Policie České republiky (PČR) má ve své službě v Úvalech v Jiráskově ulici úřední hodiny dva dny v týdnu, z důvodu naprostého nedostatku personálu však policista nedí ve službě celou dobu a v případě zájmu je třeba ho přivolat. Denně, převážně v noci, projíždí Úvaly asi po dobu tří hodin pohyblivá motorizovaná hlídka. Z výše uvedeného důvodu není, a dlouhodobě nebude, možné zřídit samostatné oddělení PČR pro Úvaly, ačkoli po tom představitelé města opakovaně volají. Pokud by Police byla schopna zařídit pro město dostatečný počet policistů, žádný z nich nebude chtít sloužit ve městě, kde nebydlí. Jelikož v Úvalech nejsou volné obecní byty, problém přetrvává.

V trestné činnosti převládají v Úvalech vloupání do osobních automobilů. K těm nejčastěji dochází v oblasti Maroldovy ulice, kde přes noc u přilehlých bytůvek parkuje pohromadě větší množství vozů. Krádeže osobních automobilů se vyskytují nejvíce v okolí nádraží, kde přes den parkuje velké množství občanů, kteří odsud vlakem dojíždějí do Prahy. Násilná trestná činnost se v obci vyskytuje minimálně, většinou se jedná o porušení občanského soužití (manželské hádky atp.), výtržnosti, ohrožování nožem a podobně.

Vražda bývá zaznamenána jednou za několik let viz případ O. Biedermanna. *Poznámka Janurová 2019: kronikář neuvádí žádnou adresu odkazu a v roce 2019 se na internetu se o tzv. Kolínském gangu a O. Biedermanovi píše: Oto Biederman jako nájemný vrah zabil pět lidí, většinou na objednávku „Muže ve fialovém saku“, svého šéfa Ivana Vrábela v roce 1995. Tato skupina, v níž byl Biederman „katem“ proslula pod názvem Kolínský gang.*

Biederman se vyučil v oboru lihovarnictví, ale vždycky ho zajímaly hlavně zbraně a bojová umění. Proto pověsil lihovar na hřebík a nechal se najmout jako člen ochranky bezpečnostní agentury SAFE-GUARD. Tu vedl „muž ve fialovém saku“ Ivan Vrábek.

Motivem Biedermanových vražd bylo výhradně plnění rozkazů, pocit, že je rebel a peníze, které hodlal utratit za prostitutky. V 17 letech měl poměr s o 13 let starší ženou. Zakládal si na tom, že je „nadsamec“.

Svou první vraždu spáchal Biederman na Václavském náměstí v obchodním domě Krone (na rohu Jindřišské). Vrábekova agentura měla obchodní dům na starosti. V létě 2013 se vydal Biederman se dvěma dalšími strážnými v uniformě vyloupit trezor. Ve vrátnici umlátili vrátného obuškem a Biederman ho ubodal jehlicí. Několik desítek ran v těle oběti média zpočátku považovala se „střelbu z brokovnice“. Ukradli tři miliony korun, Biederman dostal 200 tisíc. To byla částka, kterou bylo možné utratit za zábavu (prostitutky, whisky) během týdne, což Biederman i udělal.

Druhou vraždu spáchal v roce 1995, do kterého spadají i další tři jeho vraždy. Obětí byl majitel malé výroby rukavic. Ten se chlubil, že se chce odjet do USA a má za tímto účelem doma v trezoru hodně peněz. Klíče prý nosí u sebe.

Biederman se dvěma komplici ho vylákali na kulečnick. Cestou zastavili na parkovišti, kde ho Biederman střelil revolverem do hlavy a do srdce.

Klíče zastřeleného nenašli, jen pár tisíc a sadu vrhacích nožů. Trezor tedy následně ukradli, rozřezali a našli v něm jen drobné.

Třetí obětí byl pumpař, kterého zřejmě Biederman původně ani nechtěl zastřelit, ale stalo se. Ukradli 30 tisíc, které ještě téže noci prohrál Biederman s prostitutkami.

Čtvrtou obětí byl Biedermanův komplic Pavlíček, který se s ním podílel na vraždě majitele výroby rukavic, co chtěl odjet do USA. Motivem byly pozemky u Prahy, které Pavlíček zdědil, a jeho šéf Vrábek je od něj chtěl koupit. Biederman Pavlíčka u sebe doma rozstřílel samopalem a zakopal nedaleko.

Poslední Biedermanovou obětí byl obchodník s barevnými kovy. Toho zabil Biederman na pokoji v hotelu Apollo ve Valašském Meziříčí, když ho bodl zezadu do břicha.

Na stopu Kolínského gangu přivedl policii červený Renault, kterým Biederman a spol. jezdil. Zatýkáni byla monstr-akce pomocí vrtulníků. Biederman dostal v roce 1999 doživotí, Vrábek 24,5 roku (za pár let je venku), další čtyři členové gangu kolem 13 let, tedy už jsou na svobodě.

Mezi pachateli trestné činnosti převažují zletilí do 25 let a jinak nelze konstatovat, že by se na ní nějak významně podílela nějaká další skupina (na rozdíl od celostátní statistiky, kde například počet trestných činů spáchaných

Romy relativně převyšuje jejich podíl v populaci). Vývoj kriminality nezaznamenává v posledních letech téměř žádnou změnu - nedochází ani k nárůstu či poklesu počtu spáchaných trestných činů, ani ke změně relativního počtu jednotlivých činů.

V roce 1997 řešila policie v Úvalech (*kronikář předpokládal, že ne v celém okrsku*) celkem 1 203 případů a z těch se jí podařilo objasnit celkem 610. Objasněností 50,71 % tedy byla práce policie méně úspěšná než v roce minulém. Asi nejsmutnější událostí byla smrt pana Pavla Ráže, který byl nalezen mrtev v příkopu u silnice mezi Přišimasy a Hradešínem, odkud na kole jel domů z hostince. Pověsti o tom, že u sebe měl mít větší obnos peněz, se nepodařilo dokázat a taktéž policie neobjasnila, zdali zahynul při běžné (auto)nehodě, nebo zda mu z tohoto světa pomohl něčí úmysl. Asi nejvýraznější byla havárie, při níž zahynul opilý mladý pan Vorlíček bez řidičského průkazu. Statistiku dopravních nehod se nikdy nepodařilo od příslušných policejních orgánů získat.

Městská knihovna

Letos přibylo do knihovny 326 knih (tj. pokles o 46 % oproti loňsku) a vyřazeno bylo 348 knih. Počet výpůjček naučné literatury se dlouhodobě přibližuje počtu výpůjček beletrie (jak u dětí, tak u dospělých). Vzhledem k výrazně vyššímu počtu svazků beletrie ve fondu knihovny lze tedy soudit, že čtenáři využívají knihovnu do značné míry právě kvůli jejímu naučnému fondu. Na knihy se letos vydalo cca 54 000 Kč, tedy o 40 % méně než vlani, zatímco průměrná cena jedné zakoupené knihy vzrostla o 10 % na 164 Kč.

Knihovna uspořádala celkem 35 besed s dětskými čtenáři, což vedlo k nárůstu počtu platících čtenářů na 560 (z toho 210 dětí do 14 let), tedy o 14 %, i počtu návštěv na 6 610 (o 12 %). Letos byla knihovna naposledy financována způsobem dříve uvedeným - *poznámka Janurová – do roku 1997 byla MěK vedena a financována Okresní knihovnou, která byla zrušena.*

Od 1.1. 1998 je knihovna komplexně financována obcí. Expanzi a přijetí státních dotací na nákup naučné literatury ve výši cca 40 tisíc Kč za rok brání nemožnost rozšířit úvazek o 1/2 pracovní síly nebo přijmout vojína civilní služby - nikdo (obec) by ho nezaplatil.

V ŽÚ 4/1997 škola oceňuje besedy v knihovně a spolupráci ZŠ s vedoucí paní Krňanskou a knihovnicí paní Sekalovou. V dalším článku se učitel O. Koting obává o osud městské knihovny, což starosta I. Černý hned vyvrací – v žádném případě MZ, rada a nikdo jiný neuvažuje o zrušení knihovny.

V ŽÚ 5/1997 student A. Kudláč oceňuje práci knihovny, která v době úpadku veřejného knihovnictví nejen spolehlivě funguje, ale ochotně poskytuje stěží docenitelné služby – meziknihovní výpůjčky.

V ŽÚ 8/1997 J. Švehlová připomíná důležitost zachování knihovny, i s jejími nedostatky, a obavy starších občanů, kteří oceňují přístup knihovnic a rozsáhlost knihovního fondu.

Shrnutí zápisů o Městské knihovně v úvalské kronice

Sněm český přijal v období 1861-64 řadu zemských zákonů o obecní a okresní samosprávě. V Praze zvítězili v obecních volbách Češi již v roce 1861. Tato okolnost rozvinula zakládání četných kulturních a hospodářských spolků. Je možné, že tato situace ovlivnila i život v Úvalech. Když se totiž 13. února 1862 přistěhoval do Úval nový farář František Soukup ze Stupna, byl jako součást slavnostního přivítání uspořádán "taneční ples", jehož čistý výnos byl věnován na založení obecní knihovny. Jak praví "Kniha pamietnj obce Auwalske", ředitelem byl jednohlasně zvolen pan farář, který současně věnoval 70 knih; celkem měla knihovna 300 knih. 20. prosince 1923 se pan farář Soukup odstěhoval do Prahy, kde začal působit na faře sv. Havla. "Na památku, co předseda bývalý čtenářské besedy, věnoval pro školní a obecní knihovnu asi 100 knížek, které se do obecní knihovny zanesly."

Další osud knihovny není zaznamenán, je i možné, že zanikla. Totiž v roce 1919 - v souvislosti s knihovnickým zákonem - je v pamětní knize obce Úvaly uvedeno, že v obci působí knihovna od roku 1896. V roce 1919 je v knihovně 450 svazků. Její správou byl pověřen obecní tajemník a byla uložena na obecním úřadě. Na základě uvedeného zákona zvolilo obecní zastupitelstvo 16. srpna 1919 obecním knihovníkem učitele p. Václava Sommera a uložilo mu zahájit pravidelné půjčování knih. Knihovně byla přidělena místnost ve staré škole. V roce 1922 se v Pamětní knize uvádí, že knihovna byla odborně reorganizována odborným učitelem Sommerem a stala se důležitou složkou kultury v obci.

Další záznam je až z roku 1935. Jako knihovník je uváděn pan JUC Václav Sommer. Knihovna měla 1660 svazků, vyřazeno 20, ztraceny 2 svazky. 2478 výpůjček, z toho zábavných 2441, naučných 22 a časopisů 15.

V roce 1939 se uvádí, že po zemřelém V. Sommerovi převzal obecní knihovnu obecní úředník František Podhradský. Ten, jako úředník MNV, je knihovníkem i v roce 1946, kdy se objevuje po letech další záznam v Pamětní knize. Knihovna byla do září 1946 v domě pekaře pana Františka Kukly, potom byla přestěhována do dvou místností rodného domku Marie Majerové, čp. 18. Ten byl později (1.7.1949) koupen Místním národním výborem od Okresní spořitelny a záložny v Českém Brodě. V roce 1946 měla knihovna 4 006 svazků,

246 čtenářů a 10 158 výpůjček. (*Poznámka Janurová – existuje fotografie cedule „Místní lidová knihovna“ právě v okně domu čp.18).*

Další záznamy:

1947 - fond 4 000, 264 čtenáři, členský příspěvek 15,- Kč, poplatek za 1 výpůjčku 0,50 Kč

1948 - fond 4 850 svazků, 207 čtenářů

1949 - fond 5 613 svazků, 200 čtenářů. V čítárně 8 časopisů a 4 noviny.

17. listopadu náhle zemřel knihovník Fr. Podhradský a jeho nástupcem se stal učitel úvalské školy Bohumír Koníček.

1950 - fond 4 628 svazků, 260 čtenářů, 6 522 výpůjček

1951 - fond 5 014 svazků, 348 čtenářů, 11 709 výpůjček.

Další záznamy až do roku 1961 chybí. Z následujících let vybíráme pouze podstatné informace.

V roce 1961 byla knihovna přestěhována do domu čp. 98 v Husově ulici.

1962 - nastoupil nový knihovník V. Liska, který přebudoval organizaci výpůjční služby na volný výběr. Od počátku roku se knihovna organizačně stala součástí Osvětové besedy v Úvalech.

1965 - Knihovna byla přístupna čtenářům do 14. srpna a potom zavřena vzhledem k opravám domu a elektroinstalace; otevřena až 18. března 1966. Fond měl 8 691 svazků, poskytl 10 008 výpůjček, služeb využilo 268 čtenářů.

1967 - Knihovníkem opět p. Koníček, v letech 1974-76 knihovnicí pí Ing. Munzarová.

1976 - Fond 12 536 svazků, 15 677 výpůjček, 329 čtenářů. Od začátku roku knihovnicí Marie Švábová, která v knihovně úspěšně působila až do června 1989.

1980 - fond 15 015 svazků, 21 782 výpůjček, 398 čtenářů.

1985 - fond 14 234 svazků, 34 130 výpůjček, 628 čtenářů.

1986 - knihovna rozšířena o dvě místnosti a upravena do nové prostorové dispozice. Proběhla revize knihovního fondu a jeho část - naučná literatura - byla uspořádána systematicky podle mezinárodního desetinného třídění.

1987 - fond 15 475 svazků, 18 772 výpůjček, 590 čtenářů. Jako knihovnice působí Monika Nováková.

1989 - v září nastoupila jako vedoucí knihovny Iva Krňanská.

Koncem roku 1989 měla knihovna 18 269 svazků, 24 405 výpůjček, 684 čtenářů.

1992 - provedena fyzická revize knihovního fondu, uzavřená v roce 1994 odpisem fondu knihovny v Dobročovicích, napadeného plísni a na knihách parazitujícím hmyzem. Šlo o literaturu starší a převážně duplicitní.

1994 - fond 17 104 svazků (z toho 5 399 svazků naučné literatury pro dospělé, 8 467 svazků krásné literatury pro dospělé, pro děti 569 svazků naučné a 2 669 krásné.) Pravidelně docházelo 34 titulů periodik. Přírůstek byl 794 svazky.

Registrováno 411 čtenářů, z toho 117 dětí do 14 let. Knihovnou za rok prošlo 5 102 návštěvníků. Vypůjčili si celkem 20 796 svazků knih a periodik.

DLE KRONIK ZPRACOVAL VL. MĚŠŤÁNEK

Napsali o nás - Veřejné knihovny se obávají o svou budoucnost

10.7.1997 Mladá fronta DNES str. 11 Region střední Čechy

DAVID GARKISCH

P r a h a - v ý c h o d - Veřejné knihovny v okrese Praha-východ se obávají o svou existenci. Od příštího roku totiž za jejich provoz nebude odpovídat okresní úřad jako dosud, ale jednotlivá města a obce. Zatím sice žádná radnice v okrese neuvažuje o tom, že svou knihovnu zruší, ale knihovníci vidí budoucnost jako nejistou. Okresní úřad rozhodl, že odpovědnost za provoz knihoven od příštího roku přejde z jeho beder na městské a obecní úřady, které se stanou zřizovateli knihoven. Důvodem tohoto rozhodnutí je snaha úřadu omezit své výdaje. Prvním předběžným opatřením je to, že od července se stala původní Okresní knihovna Praha-východ v Říčanech z rozpočtové organizace organizací příspěvkovou. Změnila také název na Husovu knihovnu. Okresní knihovna byla a nadále zůstává centrem všech knihoven v okrese. Zařizuje levnější centrální nákupy knih, hodnotí hospodaření knihoven a vyplácí mzdy knihovníkům. Peníze na mzdy však od července bude získávat ne od okresního úřadu, ale od jednotlivých obcí a měst, s nimiž se úřad na tomto systému dohodl. "Většina radnic posílá peníze na mzdy knihovníků do Husovy knihovny a ta je pak knihovníkům vyplácí. Za obce a města, s nimiž jsme se nedohodli, platíme zatím mzdu jejich knihovníkům sami," vysvětlila současný systém Marie Dolejší z okresního úřadu. V novém roce už budou muset mzdy a provoz knihoven hradit jejich noví zřizovatelé, města a obce. "Nákup knih bude dál zajišťovat Husova knihovna a peníze na to poskytne okresní úřad. Výdaje se nám sníží o platy knihovníků a o náklady na provoz knihoven," dodala Dolejší. Slibům, že okresní úřad bude nadále hradit nákup knih, zaměstnanci nevěří. "To nám nikdo dosud neřekl jasně a přímo. Navíc obce nemají peníze, a pokud kvůli tomu knihovny nezaniknou, určitě někde půjde dolů kvalita jejich služeb," domnívá se Iva Krňanská, knihovnice v Úvalech. Například úvalská radnice má o knihovnu ve městě zájem, takže ji v novém roce bude financovat, ale přesto se radní nedomnívají, že okresní úřad udělal správný krok. "Odhadem příští rok do provozu knihovny investujeme půl milionu korun. Obávám se však, že se síť knihoven v okrese rozpadne. Obce budou zvažovat, zda dostavět vodovod, nebo dát přednost knihovně. Jakmile se kvůli tomu spolupráce knihoven zastaví,

prodraží se i knihy, protože na ně jednotliví knihovníci nedostanou slevu za hromadný nákup," uvedl tajemník Úval Ing. Miloslav Breda.

Kultura

Napsali o nás – Slavní rodáci - Střecha natočil přes šedesát celovečerních filmů

23.8.1997 Mladá fronta DNES str. 02 Servis ze středních Čech (ann)

Slavní rodáci

Více než čtyřicet let natáčel filmy Josef Střecha, jeden z nejznámějších českých filmových kameramanů. Ve své filmografii má zapsáno přes šedesát celovečerních a další množství krátkých či středometrážních snímků, kterými se zařadil mezi nejuznávanější tvůrce v historii českého filmu. Josef Střecha se narodil začátkem listopadu 1907 v Úvalech. V polovině dvacátých let studoval tři roky na grafické škole, po jejímž dokončení byl na krátké praxi v ateliérech a laboratořích A-B v Praze na Vinohradech a v Paramountu v Paříži. Poté pracoval až do roku 1932 jako laborant, asistent kamery i kameraman u firmy Bratři Deglové. Svůj kameramanský debut absolvoval ještě v době němého filmu, v roce 1929 ve Vídni, kde natočil spolu s rakouským kameramanem Viktorem Glueckem pro Bratry Deglovy film Pražský Monte Christo. K další práci za kamerou se však Střecha dostal až v roce 1933, kdy již působil v barrandovských ateliérech a s režisérem Milošem Wasserbauerem natočil folkloristický hraný dokument Mizející svět. Po něm následovaly dnes již zcela zapomenutá komedie Rozpustilá noc, v níž hrál i Oldřich Nový, a melodrama V cizím revíru. Od poloviny třicátých let patřil Josef Střecha k nejzaměstnanějším českým kameramanům. Postupně spolupracoval s tehdejšími předními filmovými společnostmi National, Elekta a Lucerna a s předními režiséry. Natáčel například s Vladimírem Slavínským, Miloslavem Cikánem, Václavem Wassermanem či s Jiřím Slavíčkem. Největší uznání získal za kameramanskou práci ve Wassermanově vesnickém dramatu Lidé pod horami (jeho partnerem za kamerou byl neméně známý Ferdinand Pečenka), Slavíčkově válečném filmu Zborov a v životopisném snímku Karel Hynek Mácha režisérky Zet Molas, což byl pseudonym jedné z mladických lásek básníka Vítězslava Nezvala Zdenky Smolové. Návštěvníci kin však znali Střechovo jméno i z titulků tehdy populárních komedií s Ladislavem Peškem a Jindřichem Plachtou (Armádní dvojčata, Děti na zakázku), Věrou Ferbasovou (Vandiny trampoty), Adinou Mandlovou (Dva týdny štěstí), Natašou Gollovou (Konečně sami, Okénko do nebe) či králem komiků Vlastou Burianem (Provdám svou ženu, Zlaté dno). Od roku 1942, kdy se výroba filmů v protektorátu prudce snížila, natáčel pod pseudonymem Josef Strecher až do konce války hrané filmy v Německu.

V prvním poválečném období se Josef Střecha podílel jako kameraman především na komediích s Jaroslavem Marvanem. V roce 1949 dostal životní příležitost snímat mimořádný film Alfréda Radoka z terezínského ghetta Daleká cesta, k jehož mezinárodnímu úspěchu také podstatně přispěl. Natočil i další Radokův film Divotvorný klobouk, pak však již přišlo kulturní temno padesátých let a s ním i hloupé agitky socialistického realismu jako Dva ohně, Karhanova parta, Písnička za groš či Po noci den. Z dalších filmů, které Střecha v této době snímal, stojí za pozornost jen dosud populární Haškovy Povídky ze starého mocnářství, poslední komedie Vlasty Buriana Nejlepší člověk a oblíbená pohádka Obušku z pytle ven!. V šedesátých letech stál Josef Střecha za kamerou ještě při natáčení jedenácti celovečerních filmů. Jednoznačně nejkvalitnější z nich byl známý debut režiséra Ivana Passera Intimní osvětlení, který Střecha snímal spolu s Miroslavem Ondříčkem. I dnes populární jsou z těchto snímků také komedie scenáristy Zdeňka Mahlera a režiséra Jiřího Krejčíka Svatba jako řemen i televizí nedávno reprízovaná detektivka Na kolejích čeká vrah podle Fikerovy Série C-L. Paradoxem je, že posledním filmem úspěšného kameramana, který zemřel v roce 1985, byl snímek zcela neúspěšný. "Drama" scenáristy Ivana Gariše a režiséra Josefa Macha z roku 1971 Člověk není sám s Jiřinou Švorcovou v hlavní roli předsedkyně základní organizace KSČ.

Hudba – koncerty, skupiny

Nejen úvalské skupiny poskytují kulturní vyžití občanům. Známa společnost Vox bohemicalis z Českého Brodu pořádala díky městskému úřadu a Obci sokolské předvánoční koncert 4.12. v sokolovně v Úvalech.

The Snails

Legenda úvalské hudební big beatové scény prožívá své druhé hudební jaro (ŽÚ 4/97), o historii s Petrem Holánkem hovořil Tomáš Bašta (foto z r.1968 a po 30letech).

Ve spontánní reakci na neštěstí způsobené obyvatelům rozsáhlých částí Moravy červencovými povodněmi byl v Úvalech uspořádán pod organizačním vedením Ondřeje Pospíšila (21 let) 19. července na sokolském hřišti tzv. bigbít, tedy koncert oblastních hudebních uskupení věnujících se tomuto žánru. Akce, na které hrály skupiny Sluníčko, Medvěd 009, Divokej Bill a další, se zúčastnilo přes 400 platících diváků (minimální vstupné činilo 50 Kč), tedy zhruba dvojnásobek obvyklého počtu. (Podobné akce se pořádají formou klubového setkání zhruba třikrát za rok.) Na pomoc obětem povodní se vybralo přes 15 000 Kč.

V ŽÚ 8/1997 je článek věnovaný 5. ročníku Ouvalského big beatu, kde autorka Hana Havlíková zasvěceně popisuje akci, která měla začít od 15 hodin, ale lidé začali chodit až na 19 h, vstupné činilo 60,- Kč a koncert skupin se konal 21.6.

Hrály skupiny – Flatus, Pekelná žízeň, Zoofils, Mladý muž, JVC, Divokej Bill a Medvěd 009, poté lidé odcházeli a poslední punková kapela z Újezda neměla komu hrát.

Katapult

V Úvalech v legendární sestavě – se představil v sokolovně 12.4. 1997, jako předkapela hrála skupina The Snails.

Plesy

Tradiční Baráčnický ples se konal 15.3.1997 v úvalské sokolovně.

Ples důchodců pak 25. ledna 1997, hrálo Combo M. Kočárníka, starosta Černý rozvážel nejstarší členy klubu, vyjmenováni jsou sponzoři tomboly (ŽÚ 3/1997).

Školství

Základní škola - údaje za školní rok 1996/97

Od tohoto školního roku byla zavedena povinná devátá třída na základních školách. Do prvního stupně se od letoška řadí 1.-5. třída, do druhého pak 6.-9. Normativ je letos okolo 9 000 Kč na žáka. Do školy dojíždějí děti z 12 blízkých i vzdálených obcí, celkem 142 žáků. Škola má celkem 572 žáků, výrazný nárůst oproti loňskému roku byl způsoben vytvořením dvou devátých tříd. Škola má celkem 23 tříd a čtyři družinová oddělení.

Od 1. ledna 1996 platí ZŠ za pronájem tělocvičny TJ Sokol 180 000 Kč ročně.

V květnu 1996 dosáhla při povodni hladina vody v zadním traktu školy v blízkosti Výmoly, tedy v tělocvičně a v šatnách 40 cm, byly tedy zničeny parkety a celá rekonstrukce si vyžádá cca 500 000 Kč. Ty však nebudou v dohledné době k dispozici. ZŠ musela proto omezit výuku tělesné výchovy na dvě hodiny v týdnu na žáka.

V září 1996 byla slavnostně uvedena do provozu rekonstruovaná budova čp. 7 a 18. prosince byl po rekonstrukci zkolaudován objekt první školní budovy v Úvalech. Oproti původnímu záměru nebude využívána pro polytechnické vyučování, ale pro účely školní družiny.

Rozsáhlá školní budova je častým cílem nenechavců. Jenom v období od června do 31. prosince 1996 zde proběhlo osm vloupání (žádné nebylo objasněno), která způsobila relativně minimální škody. Při posledním, silvestrovském, vloupání přišla ZŠ o počítač užívaný pro vedení provozu jídelny.

Zpracováno dle rozhovoru s ředitelem, p. Františkem Smolíkem, dne 7. ledna 1997.

V ŽÚ 3/1997 je fotografická dokumentace rekonstrukce první budovy úvalské školy z r.1783 čp. 44 – před, během a po, za celkovou částku 2 081 000,- s dotací od státu 814 140,- Kč.

Rovněž je v čísle 3/1997 krátký článek Mgr. Baťkové – **Učitelé na ZŠ v Úvalech nestávkovali** – 20. února vyhlásil odborový svaz pracovníků ve školství výstražnou stávku za zvýšení průměrných platů. Jen 30% učitelů bylo pro. Stávka se tedy neuskutečnila, ale neznamená to, že by učitelé byli spokojeni se svým ohodnocením. Na úvalské ZŠ učí 31 pedagogů, z toho 3 důchodci a do důchodu odejde dalších 6. Škola musí využívat práci nekvalifikovaných učitelů (23%). Odešlo 5 kvalifikovaných na lukrativnější místa.

V ŽÚ 6/1997 je pozvánka, kde Městský úřad spolu ze Základní školou zve na slavnostní otevření zrekonstruované historické budovy 1. úvalské školy „domečku“, které se koná 2.6.1997 v 8,30 h.

V ŽÚ 1/1998 se redaktor V. Procházka zmiňuje o návštěvě zastupitelů města v čele se starostou 2.12.1997 v Základní škole, aby si ověřili fungování školy a seznámili se prostředím výchovy budoucí generace. Posoudili vybavenost a potřeby oprav v nejbližší době. ZŠ navštěvuje 611 žáků, děti vyučuje 30 učitelů a dvě družinářky. Areál zahrnuje základní školu, zvláštní školu (69 žáků), praktickou školu (14 žákyň) a poskytuje prostor i základní umělecké škole (57 žáků 3 učitelky – klavír a zobcová flétna) (Poznámka Janurová 2019: údaje se poněkud rozcházejí s informací původního kronikáře, nebylo lze ověřit jeho tvrzení, proto ponechávám obě informace k posouzení, v podstatě nejsou čísla řádově odlišná).

V ŽÚ 7/1997 ředitel ZŠ František Smolík v článku Opětovné otevření 1. úvalské školy vzpomíná jednak na otevření v r.1784 a jednak na 2. června 1997, kdy byla předána Základní škole do užívání zrekonstruovaná 1. úvalská, která se liší od původní kamenné smutně vyhlížející stavby. Starosta I. Černý předal řediteli symbolicky klíč od „domečku“ a Pamětní list u příležitosti opětovného otevření a pan ředitel cituje z obsahu listu informaci o počtu obyvatel (1 250), vybavení městyse Ouval a počtu tříd (jedna s 10 lavicemi, každá pro 8 žáků). Současnost je náročnější, Úvaly mají 4 630 obyvatel a ve 20 třídách je 576 žáků. Ředitel děkuje všem podílejícím se na akci a za sponzorování občerstvení firmě DIANA p. Mrázkové. (Poznámka Janurová: opět poněkud jiný počet tříd a žáků, zajímavé...)

V ŽÚ 10/1997 děkuje ředitel ZŠ F. Smolík všem sponzorům a pomocníkům v článku Mnohé by se neuskutečnilo, kdyby ... (opravy elektroniky, finance, prodejna občerstvení, pohoštění aj.)

V ŽÚ 11/1997 se dozvídáme o výuce jazyků na základní škole i o radosti, že děti opět více čtou a navštěvují Městskou knihovnu, která má bohatý fond dětské literatury, kde žáci hrají pohádky, recitují, zpívají a kreslí a těší se vždy na

zajímavý program, který pro ně knihovnice (Krňanská a Sekalová) připravují. Za učitelky prvního stupně děkuje Květa Pagáčová.

V témže čísle shrnuje činnost školní družiny za kolektiv pedagogů a vychovatelek Hana Blažková. Do družiny je přihlášeno 100 dětí. Zmiňuje také náplň provozních hodin.

Městský dům dětí a mládeže

Jednou z nejvýznamnějších akcí (myslí si kronikář – pozn. Janurová), jež tento rok uspořádal MDDM, byl dětský karneval v sokolovně 23. února. V průběhu měsíce listopadu proběhla v prostorách MDDM výstava fotografií ze záplavami poničené Bochoře u Přerova.

V ŽÚ 6/1997 MDDM popisuje letní prázdninovou činnost – zaměření letních táborů v Cholticích, táborové hry, taneční tábor pro skupinu Rytmus, příměstský tábor.

V MDDM nadále probíhají ve školním roce různé kroužky zaměřené na výtvarnou či sportovní činnost a tanec. I když v tomto roce chybí zpráva o činnosti a v ŽÚ nebylo věnováno víc prostoru činnosti, tak lze říci, že rok od roku aktivita za přispění sebraného kolektivu a ředitelky Jany Pospíšilové roste (pozn. Janurová 2019).

Ze stránek MDDM na internetu o rekonstrukcích se dozvídáme: v roce 1997 se jednalo o nové rozvody elektřiny, rekonstrukci kuchyně včetně jejího vybavení a nové sociální zařízení. Na této rekonstrukci se podílel finančně MÚ a práce řídil vedoucí správy majetku města pan Petr Kočárník. V ŽÚ 12/1997 píše P. Kočárník o opravách v MDDM a částce městem vynaložené, zednické práce 110 000,- a vybavení 150 000,- Kč.

MDDM pořádá akce pro seniory i rodiče dětí kroužků. V ŽÚ 11/1997 je pozvánka hned na dvě – II. předvánoční koncert kvarteta seniorů 19.12. v MDDM a v sokolovně na Vánoční akademii 12.12.

Spolky

Úvalský spolek akvaristů

Historii akvaristiky a založení spolku koncem roku 1997 uvádí krátký článek v ŽÚ 2/1998, kde jsou informace o první listopadové akvaristické burze. V ŽÚ 12/1997 zve spolek na akci pořádanou v chovatelském areálu – burza se koná každou třetí sobotu v měsíci, nejbližší je 20.12.1997.

Rybáři

Na 3. Rybářském plese, konaném 8. února 1997 v sokolovně, se potvrdilo, že tento ples se zvolna stává jednou z nejoblíbenějších akcí zimní plesové sezóny v Úvalech.

V ŽÚ 12/1997 bilancují rybáři, p. Kolařík informuje o dětských rybářských závodech a činnosti spolku, o úspěšné nápravě škod po loňských jarních povodních, kdy letošní násada dobře prosperovala. Při výlovu z celkové plochy 3,12 ha, na které MO ČRS Úvaly hospodaří, se slovílo 50 q kapra, lína a cejna. Pro místní rybáře bylo nasazeno do revíru Fabrák 1 620 kg kapra.

Modeláři - LMK Úvaly

Jedním z nejúspěšnějších reprezentantů úvalského modelářství je pan Vladimír Chvátal ml. Se svými modely (na jednom pracuje 150 – 200 hodin), pravidelně obsazuje čelní místa na soutěžích v České republice a reprezentuje i v zahraničí. (Účast financuje z poloviny LMK ČR a z poloviny sponzor. Například v roce 1992 se pan Chvátal umístil na Mistrovství Evropy v Řecku na 29. místě, r. 1993 na Mistrovství světa akrobatických modelů v Rakousku na 64. místě a r. 1994 na ME v Lichtenštejnsku na 39. místě.) Jeho otec, pan Vladimír Chvátal st., se pravidelně umísťuje mezi prvními pěti.

V roce 1995 obsadil na přeboru ČR v Krnově mezi 13 soutěžícími (z toho 7 zahraničními) 5. místo v kategorii radiově řízených akrobatických modelů.

Na letošním přeboru České republiky v létání s radiově řízenými akrobatickými modely letadel, který se konal v Krnově, obsadil 2. místo úvalský modelář, pan Vladimír Chvátal ml.

Klub důchodců

Oslava svátku matek se konala 14.5. v sokolovně. Program připravily děti III. MŠ. Zastavil se a popřál i starosta I. Černý. Klub důchodců slavil i vánoční svátky, tentokrát v prostorách Zvláštní a Praktické školy na pozvání ředitelky p. Bubákové. Hrál se divadlo a žákyně připravily bohaté pohoštění.

Chovatelé a zahrádkáři '97

Místní organizace Českého svazu chovatelů v Úvalech má (1997) okolo 60 členů. (V dobách před dvaceti lety mívala přes 200 členů.) Hybným motorem její činnosti je už od roku 1965 pan Stanislav Cmíral. V Úvalech mají své kluby chovatelé králíků, drůbeže a holubů, místní chovatelé papoušků, psů a koček jsou organizováni jinde. Úvalští členové vynikají v chovu králíků a holubů.

V roce 1997 získali v okresní soutěži holubů putovní pohár. Většinu členské základny tvoří občané důchodového věku, mladší členové pocházejí ze Škvorce, Přišimas a dalších okolních obcí.

Organizace je finančně soběstačná a nevyžaduje tedy na rozdíl od jiných zájmových organizací dotace od MÚ. Své potřeby kryje z členských příspěvků (z nichž 50 % odevzdává ústředí svazu) a z prostředků získaných pronájmem prostor ve svém areálu ve Foersterově ulici. (Konají se zde například pravidelné bonitace psů, scházejí se tu různé místní zájmové organizace a sídlí zde též Autoškola Martínek.) Každoročně pořádá v lednu ve svém areálu výstavu drobného zvířectva. Při této akci bývá obsazeno až 1 100 klecí, jsou udělovány čestné ceny a obvykle se přijde podívat kolem 2 000 návštěvníků. Areál ve Foersterově ulici si chovatelé během pěti let vybudovali svépomocí na konci 80. let. (Na jeho výstavbu jim tehdy ústředí Československého svazu chovatelů poskytlo nenávratnou půjčku 200 tis. Kčs.) Hlavní výstavní sál má kapacitu 1 200 klecí.

V Úvalech též existuje zhruba 60členný Svaz zahrádkářů, jehož předsedou je rovněž pan Stanislav Cmíral.

V ŽÚ 2/1997 článek – Chovatelé holubů získali putovní pohár na 37. zimní výstavě králíků, holubů a drůbeže ve výstavním areálu ve Foersterově ulici.

Skauti

V únoru 1990 obnovilo svou činnost, přerušenu roku 1970, skautské středisko v Úvalech. Jeho vedoucím se stal pan Milan Fiedler, po něm pan Miroslav Pazourek a v současnosti (1997) je jím pan Stanislav Tuchyňa.

Ve skautu pracuje odděleně dívčí a chlapecký kmen. Úvalské středisko se, na rozdíl od některých jiných skautských středisek v České republice, rozhodlo zachovat rozdělení mládeže podle pohlaví. Přirozeně vznikající vztahy a dělba práce mezi děvčaty a chlapci totiž často zabraňují tomu, aby se chlapci naučili vaření, zašívání a podobným "dívčím" činnostem, a naopak dívky se nenaučí práci se dřevem apod. Při oddělené činnosti se tedy junáci a skautky učí samostatnosti a všech pro život potřebným dovednostem. Nejstarší skupiny - roveři a rangers - pracují společně. Nejmladší věkovou kategorií (6 - 11 let) jsou vlčata (chlapci) a světlušky. Od 11 do 16 let jsou tu pak junáci a skautky, od 16 výše již zmínění roveři a rangers (dívky). Dospělí skauti tvoří oddíl oldskautů. Skauti jsou dále rozděleni na oddíly, tyto pak na družiny, vedené staršími junáky/skautkami - tzv. rádci. Oddílů, včetně oldskautského, je v současnosti sedm. Celkově je, včetně přátel skauta ve věku 60 - 70 let a některých dnešních rodičů, kteří byli skauty při znovuoživení činnosti organizace v roce 1968, registrováno cca 130 členů. Obecně platí, že menší děti chodí do skautu v hojném počtu, ve skupině od jedenácti let výše pak jejich počet klesá, neboť činnost je už volnější a vyžaduje od nich velkou míru samostatnosti. Rangers a roveři vydávají svůj časopis R+R a 24. chlapecký oddíl vydává od roku 1994 svůj

zpravodajský magazín Čtyřiadvacítka (viz přílohu Kroniky – v kronice se nenachází, budeme hledat u pamětníků, Janurová). (Poznámka 2019, informace od pana Gloce: skauti měli časopisů více, ale ten nejslavnější byla Čtyřiadvacítka, který vycházel od roku 1994 až do 2007. Možný prý v roce 1997 ještě vycházel časopis skautek Bolehlav. Městský měsíčník Život Úval skauti roznášeli dva rok, v roce 1997 za distribuci obdrželi dar – chemické WC).

Účast na činnosti ve skautské organizaci vyžaduje od dětí kázeň, slušnost, vychovává v nich smysl pro pořádek, pro nutnost pomáhat slabším a pro povinnost (například musí mít minimálně sedmdesátiprocentní docházku na oddílové schůzky, aby mohly jet na tábor).

Skauti pořádají řadu pravidelných akcí během celého roku. Během prvních zářijových týdnů to bývá seznamovací výprava do přírody. Na Mikuláše a na Velikonoce pořádají prodej sladkostí ve stánku ve městě, jehož výtěžek (obvykle kolem 4 000 Kč) zasílají na dobročinné a humanitární účely. V lednu se spolu s dalšími cca 500 - 800 členy skautských oddílů ze středních Čech pravidelně zúčastňují zimního přechodu Brd. Každoročně též uspořádají závody v různých dovednostech, pro menší děti cyklistické soutěže ve znalostech pravidel silničního provozu, kde poměřují své síly s kolegy ze sousedních organizací z Brandýsa, Újezda, Jiren atd. Významné události v dějinách naší země připomínají položením květin ve slavnostních krojích k pomníku obětem 1. světové války na náměstí Arnošta z Pardubic 28. října a k pomníku padlým ve 2. světové válce u retranslační věže v klánovickém lese 8. května. Při těchto příležitostech skládají slib skauti, kteří jej nemohli kvůli své nepřítomnosti složit na tábore. Skauti pořádají četné výpravy do přírody a za poznáním vlasti.

Vyvrcholením celoroční činnosti jsou třítýdenní letní tábory (první se konal v roce 1990 v Podkosti u Sobotky). Táborů se účastní cca 45 dětí a pět vedoucích a mají opět oddělenou dívčí a chlapeckou část. Při stavbě tábora pomáhá příležitostně obec zapůjčením nákladního vozu na přepravu materiálu. Cena pobytu na tábore pro jedno dítě v roce 1997 byla 1 550 Kč.

Skautské středisko se financuje samo. Z členského příspěvku (100 Kč na dítě za rok) platí též činnost celorepublikové a krajských organizací. Na svou činnost si také skauti příležitostně přivydělávají, např. roznáškou Života Úval do všech schránek ve městě.

Zpracováno dle rozhovoru s p. Romanem Zelenkou dne 4. března 1997
Skauti jsou nadále distributory měsíčníku Života Úval (kdy skončí tato aktivita bude zmíněno v příslušném roce kroniky).

Svaz zdravotně postižených

Místí organizace Svazu zdravotně postižených (dříve Svazu invalidů) (také v knize Úvaly v průběhu staletí je zmíněn, ovšem pod názvem Svaz tělesně

postižených, jako pokračovatel z let minulých Základní organizace Svazu československých invalidů, někde je zmiňován i jako Sdružení zdravotně postižených, o činnosti a členech – 111 z Úval a okolí je zmínka ještě v roce 2003, v r. 1995 měl Svaz 192 členů - pozn. Janurová 2019) funguje v Úvalech od roku 1953. V současnosti má statut příspěvkové organizace. Jeho činnost kompletně financuje ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím OkÚ. Počet jejích členů se stabilně pohybuje kolem 180. V Úvalech sdružuje tělesně postižené (v roce 1996 65 občanů), nevidomé a slabozraké (15), postižené civilizačními chorobami (102 vnitřně postižených) a sluchově postižené (8). V obci žijí celkem dva vozíčkáři. Členství stojí 25 Kč ročně.

Předsedou je od roku 1993 pan Václav Drahorád.

Držitelům průkazu ZTP (zdravotně/tělesně postižený) obstarává organizace označení vozidla pro tělesně postižené, poskytuje jim rady ohledně možných sociálních služeb. (Držitelé průkazu ZTP mají například zdarma městskou hromadnou dopravu v Praze, 75% slevu jízdného v síti Českých drah, s příslušně označeným vozidlem mohou zaparkovat kdekoli, kde neohrožují bezpečnost provozu (majitelé soukromých parkovišť však poplatek za parkování těmito lidem obvykle nepromíjejí (!)), na provoz vozidla obdrží půlroční příspěvek ve výši kolem 1700 Kč apod.) Dále pro své členy zařizuje jedno až dvoutýdenní rekondační pobyty (tedy rehabilitační pobyt za odborného dohledu ve speciálním zařízení, obvykle v lokalitách s hezkou přírodou). Ročně se jich podaří zařídit 50 –60.

Vedle této činnosti organizuje MO SZdP obvykle pětkrát za rok zájezd do Vinohradského nebo Karlínského divadla, která na rozdíl od ostatních poskytují 50% slevu. Úvalští zdravotně postižení vyjedou také několikrát za rok na vlastivědný výlet po Čechách.

Dle rozhovoru s panem Václavem Drahorádem 25. srpna 1997.

Sdružená obec baráčníků J.A.Komenského v Úvalech

Obec baráčnícká je nositelem tradice dobrých sousedských vztahů. 1.2.1997 se konalo výroční sedění úvalských za účasti hostů. Složení konšelstva – Pantatínek – M. Svítek, zástupce – Š. Josza, Panímaminka – G. Bachurová, Rychtář a dopisovatel – Hana Černá, Místorychtáři – J. Šimon a J. Popp, Syndik – vzdělavatel – J. Svoboda, Berní – J. Kovačík, Kontribuční – M. Kovačiková a E. Srbová, Praporečník - M. Štěpánek, Drábové – L. Otta a A. Martinovský, Kulturní – J. Vrána, Konšelé – Z. Vostrovský, V. Drahorád, O. Vroblová, J. Ryneš, J. Martinovská, Slídil účtů – V. Drahorád a V. Strnad; Každoročně o sobotách a nedělích pořádají zájezdy. Přivítají mladou krev.

Český svaz ochránců přírody - ZO Úvaly

V ŽÚ 5/1997 se výbor ZO ČSOP Úvaly vyjadřuje ke Dni Země a iniciativě ředitele a pedagogického sboru Základní školy – uspořádali vycházku všech tříd do nejbližšího okolí, věnovanou pozorování vývoje rostlin a živočichů.

Výbor by uvítal, kdyby Den Země 22. dubna vyvolal v občanech nezbytnost ekologicky šetrného chování a jednání během celého roku. Spolek s necelou desítkou členů zajišťuje účelovými pochůzkami v přírodě cíle zachování přírodní diversity a ochrany, např. zjišťováním mravenčích hnízd, významných stromů v krajině, jejich měřením, přípravou k vyhlášece o nových chráněných územích, podněty pro likvidaci černých skládek. Spolupracuje s jinými sdruženími – skauty, MDDM a ZŠ. Připojen je i článek o výskytu bolševníku v okolí Úval, nejedná se však o nebezpečný bolševník velkolepý, ale obecný, který není tak škodlivý.

L. Mandová připojuje výzvu – Pomozte ochráncům přírody chránit květiny a zvířata před člověkem.

Další článek ke Dni Země v kapitole Životní prostředí.

SBD – stavební bytové družstvo Úvaly

V.K. v ŽÚ 10/1997 – krátce o práci družstva po více jak 20 letech, plynofikace objektů končí. (Poznámka: autorem článku je asi předseda Vladimír Kazda, podle zkratky).

Sport

V ŽÚ 2/1997 je rozhovor s vytrvalcem Jiřím Dědinou o přípravě na překonání světového rekordu v kategorii dálkových běhů – 48hodinový závod v Brně 23.-25. března. Občan Úval má již za sebou řadu umístění v nejdelších závodech světa a Evropy na prvních místech.

Tenis Club

V ŽÚ 1/1998 shrnuje Ing. Jiří Zeman činnost klubu za rok 1997, účast v soutěžích a krajských turnajích a zve na nutnou účast na valné hromadě, kde budou řešeny zásadní otázky života Tenis Clubu a voleno nové vedení.

TJ Sokol

V ŽÚ 1/1997 je rozhovor redaktorky L. Mandové s Ing. Tomášem Opálkou a Jiřím Drábem ml. o sokolské myšlence, splácení dluhů, sportech, členech, úvěru, cílem je oddělit hospodářskou a sportovní činnost.

V ŽÚ 6/1997 a opakovaně v 8/1997 se nachází zpráva TJ Sokol, která upozorňuje na několik výročí v tomto roce – 90 let založení sokolské jednoty v Úvalech a 50 let házené. Přípravný výbor oslav prosí pamětníky o zapůjčení historických dokumentů.

V ŽÚ 9/1997 se nachází pozvánka na oslavy – 90 let TJ Sokol, 70 let oddílu házené, 50 let od památného zápasu Sparta – Úvaly, je uveden program na hřišti a v sokolovně s výstavou a taneční zábavou.

Házená

Oslava 50. výročí vzniku mezinárodní házené v Úvalech

Obsáhlý článek v ŽÚ 10/1997 se věnuje vzpomínkovému dni 13.9. na svém hřišti pod sokolovnou. 3.11. 1947 se odehrálo první historické utkání Sparty Praha a Sokola Úvaly v Praze na Letné. O počátcích házené za první republiky a od r.1946 píše J. Pilát. Jmenovitá vzpomínka na členy - z původního družstva zbývají již jen Mostecký, Klicpera, Hochman a Pilát.

Poznámka Janurová: O házené v Úvalech tehdy psala i média – zajímavé je, že právě Ústecký deník. Zmínka byla nalezena dodatečně v roce 2019, při psaní retrospektivního zápisu a dohledávání informací z tisku z roku 1997. Článek je velmi podrobný a může příznivce házené v Úvalech v budoucnu ještě zajímat a inspirovat.

Házená - Letos to bude půl století od vzniku házené v českých zemích

Ústečan Ing....24.7.1997 Ústecký deník str. 20 - napsali o nás

Letos to bude půl století od vzniku házené v českých zemích, Ústečan Ing. Miroslav Hochman byl při tom, když se začínalo

ÚSTÍ N. L. - Druhé jubileum oslaví letos házená v České republice na podzim. To první, třicetileté, už má za sebou. Na mistrovství světa v roce 1967 vybojoval československý reprezentační tým zlaté medaile mistrů světa. A v jeho středu hráli i dva Severočeši Ing. František Arnošt a Bedřich Ciner. Na podzim letošního roku oslavuje házená v českých zemích druhé - padesátileté jubileum.

30. listopadu 1947 se totiž hrálo v Praze první, propagační utkání v házené, tedy v házené o sedmi hráčích, kdy družstvo Sokola Úvaly (u Prahy) sehrálo zápas s týmem ZJS Sparta Praha Bratrství, jak se tenkrát dnešní známý oddíl jmenoval. Ve střetnutí nastoupil i Ing. Miroslav Hochman z Ústí nad Labem, bývalý předseda, dnes člen sportovně technické komise severočeského svazu házené. Dnešní házená, úspěšný český olympijský sport, má kořeny trojí. V dánském haandbolu profesora Nielsena z roku 1892, v německém handballu nejdříve o jedenácti hráčích na fotbalovém hřišti z roku 1917, třetím pramenem hry, při níž se míč do branky dopravuje rukama, je česká, později národní a nejdříve jenom házená - cílová, jejíž pravidla se ustálila v roce 1908. Dost prehistorie. "Po nuceném vystěhování z Terezína, jsme se s rodiči usadili v Úvalech u Prahy a tam jsem začal za války hrát házenou (později nazvanou českou, dnes národní), při níž se hrálo na dva čtyřicet vysokou branku dva metry širokou a o handbalu jsme neměli ani ponětí," říká dnes Ing. Hochman. A jak to vlastně s dnešní

házenou začalo? "V roce 1947 jeli posluchači dnešní fakulty tělesné výchovy a sportu do Francie a mezi nimi byl i jeden z výborných hráčů národní házené a pozdější profesor Radotínský ze Slávie Praha. Hráli tam s domácími volejbal, fotbal a také házenou o sedmi hráčích. Radotínskému se to líbilo a spolu se studentem Mosteckým z našeho oddílu z Úval se shodli na tom, že do ciziny se dá prorazit jedině s tímto druhem házené, který se hraje ve světě, i když ve světě se hrála tehdy především házená o jedenácti hráčích a "sedmičky" spíše v zimě v halách. Ale správně vycítili, kam se bude vývoj ubírat," pokračuje Ing. Hochman. "Začali jsme tedy se "sedmičkami". Radotínský přijel do Úval, vysvětlil nám rozdíly v pravidlech vůči naší tzv. české házené a začali jsme trénovat. Stejně tak začala i pražská Sparta. A pak jsme si to na podzim, posledního listopadu roku 1947 šli vyzkoušet proti sobě. Do té doby jsme jen trénovali. Pamatuji se, že jsem měl nějakou přednášku na vysoké škole a přišel o deset minut později a už se hrálo. Dnes je tento zápas považován za historický v handbalu u nás! Pak začaly vznikat další kluby a na jaře 1948 už byla tato házená oficiálním sportem, jehož předváděcí zápas se uskutečnil v rámci všesokolského sletu v Praze na Vinohradech. Pak jsme hráli současně oba sporty. Ani v české jsme nehráli špatně. Rok co rok jsme postupovali. Až do první ligy a v té byly nějaké týmy! Třeba Ikar Kukleny (u Hradce Králové) nebo Start Plzeň. V tu dobu nám ligistům vylosovali zápas, tuším, že v Ejpovicích a zároveň byl tento mač zařazen do tipovacího sloupce Sazky. Mělo se hrát v neděli. Na ten samý den byl ale vyjednán jeden z prvních (nebo snad vůbec první) mezistátní zápas s Maďarskem v házené o sedmi hráčích, a to v sobotu u vinohradské tělocvičny a v neděli pak v jedenáctkách na hřišti na Spartě. My tři z Úval - Mostecký, Klicpera a já (polovina družstva z české házené) jsme byli k tomuto zápasu vybráni, ale měli hrát ligu v české házené v Ejpovicích. ATK i Sparta požádaly o odložení zápasů a bylo jim vyhověno. Nám, i když jsme bojovali s ATK o čelo tabulky, ale utkání odložit nepovolili. A tak jsme na Plzeňsko neodjeli, prohráli kontumačně, ze soutěží v české házené vystoupili, zahořkli a přešli úplně na házenou o sedmi hráčích. A pak jsem odešel na vojnu," končí vyprávění o své účasti na prvních krůčcích mezinárodní házené v českých zemích Ing. Miroslav Hochman z Ústí nad Labem. Nutno dodat, že hned po vstupu na mezinárodní scénu se československé družstvo nevracelo z mistrovství světa nikdy bez medaile. V roce 1954 to byla bronzová, 1958 a 1961 stříbrná, 1964 bronz a 1967 konečně i zlato. I ženy se staly na prvním oficiálním světovém šampionátu v Jugoslávii mistry světa. I po zařazení házené na program olympijských her se z Mnichova vracel československý celek ze stříbrnými medailemi. Z tohoto pohledu jedenácté místo na letošním MS v Japonsku není z nejlepších. Ale podívejme se na ostatní kolektivní sporty míčových her - v porovnání s házenou,

jejíž naši reprezentanti s výjimkou posledních OH v Atlantě byli na všech posledních olympiádách. U nás to začalo před padesáti lety a Ing. Hochman, s kterým jsme hovořili, byl při tom.

Pražská liga horských kol začala v Úvalech – napsali o nás

8.4.1997 Mladá fronta DNES str. 11 Sport z Prahy

Ú v a l y - Téměř dvě stovky cyklistů se zúčastnily zahajovacího závodu letošní Pražské ligy horských kol v Úvalech u Prahy. Nadšence neodradilo ani aprílové sobotní počasí plné sněhových přeháněk. Na pětikilometrovém okruhu nejprve startovaly ženy, pak veteráni a začátečníci.

PTP – Ani Úvalům se Pomocné technické prapory nevyhnuly

V ŽÚ 10/1997 je článek Vladimíra Lopaťuka o odvedení některých úvalských branců do tehdy neznámých speciálních vojenských jednotek před 47 lety. Píše o době, o důvodech nepohodlnosti lidí, o odvodu politicky nespolehlivých z rozkazu ministra Čepičky od 17 do 60 let (bez ohledu na zdravotní stav). Jmenný seznam úvalských občanů, kteří byli od září 1950 do prosince 1953 odvedeni a kam. (Jmenný seznam dle pisatele článku sestavil Vlad. Kadeřábek: Vladimír Lopaťuk, Roman Bubák, Vlad. Kadeřábek, Zdeněk Kodr, Karel Skorkovský, Tomáš Vondráček, Ota Kameník, František Brousek, Saša Švestka, Evžen Tykač, Karel Šubrt, Jiří Loskot. Z okolí Úval pak: Jan Bedrna, Bedřich Hejske, Josef Lalák, Bohumil Lhoták, Josef Sajdl, Svatoslav Skořepa, Jiří Slavík, Zdeněk Soustružník, Jaroslav Chlasták, František Drbohlav.)

PTP - odezva

V ŽÚ 2/1998 se k článku vyjadřují i 3 dcery Karla Sechtera – živnostníka, který byl povolán ve svých 56 letech, byť trpěl anginou pectoris. Žádají, aby kromě seznamu „obětí“ byly také zveřejněny seznamy těch, kteří se o to podstatnou měrou zasloužili. Uvádějí rovněž křivdu, která se stala znárodněním restaurace, kterou vlastnil a nesměl v ní pracovat. Mluví o prodeji v tísní a nespravedlivém postupu při projednávání restituce, které se pan Sechter nedožil.

V následném článku se za UNIPOS (v likvidaci) vyjadřuje k problému ing. Dagmar Smolíková o nemovitosti čp. 19. Jednalo se koupi od majitelů – Karla Sechtera, manželů Kuštových a Košařových podnikem Komunální služby, který nemovitost řádně zaplatil a dostal i ostatním požadavkům dle smlouvy. Je uveden stručný výpis z historie objektu od podání dědiček 5.11.1990 žádosti o navrácení nemovitosti. Podle UNIPOSu nebylo vše řádně ani po urgencích doloženo a nárok na vydání propadl. Dále se záležitostí zaobíral soud. Byla potvrzena správnost postupu UNIPOSu a byla zahájena dražba. Majitelem se

stal za vyvolávací cenu 1 300 000, - Kč Petr Zámotný. Zástupkyně UNIPOSu nechápe, proč žalobkyně nedodaly chybějící podklady.

Církev

V ŽÚ 9/1997 se farář P.K., Šubrt zmiňuje o štědrosti farníků, přispěli na postižené povodní 20 000,- Kč. Dále píše o záměru pořádat v parčíku, který u rekonstruovaného „domečku“ (budova školy) má město podle projektu upravit, večerní besedy s mládeží při táborovém ohni. Zatím nejsou finance, tak úpravu svépomoci částečně uskutečnili farníci. Očekává se oprava schodů a lavička. Parčík může sloužit i úvalské veřejnosti.

V ŽÚ 10/1997 Oprava varhan ve farním kostele v Úvalech – prosba o finanční prostředky. 13.9.1997 v kostele Zvěstování Páně uděloval biskup Václav Malý službu akolytátu bratru ing. Janu Pečenému – foto.

VIII. Životní prostředí

Zpráva srážkoměrné stanice Úvaly za rok 1997

ŽÚ 5/1998 - V lednu mrazy až – 20°C a sněhová pokrývka vydržela do 8. února, ještě 15. a 16. dubna napadly 3 cm sněhu. Dne 26. 6. byla silná bouře a spadlo 47,9 mm srážek, což je druhé nejvyšší množství od doby sledování v r.1986 (rekord v 8.8.1996 – 52,4 mm). Srážky vyvrcholily povodněmi na Moravě i v Čechách, pršelo celý červenec. 22. 11. napadl první sníh, ale hned roztál, na 3 dny se objevil v prosinci, pak jsme byli bez sněhu do 22. ledna. Číslo souhrnná – srážky za rok 563,8 mm; nejvyšší měsíční – červenec 126,4 mm; nejvyšší sněhové 4. – 5. ledna 15 cm, nejvyšší vrstva sněhu 6. a 7. ledna 21 cm;

Sněhové srážky – ŽÚ 2/1997 – A. Šťovíček a J. Veselý – sněhové zpravodajství stanice Úvaly – přehled od r.1986 do r. 1996 s tím, že 4.1. 1997 napadlo dalších 15 cm sněhu a celková vrstva je 17 cm. Tato zima je zatím výjimečná v množství sněhu a trvání sněhové pokrývky.

Zemědělské pozemky v Úvalech – B. Prokůpek píše v ŽÚ 6/1997

o neobdělávaných pozemcích a šíření plevelů; upozorňuje na povinnost ze zákona hospodařit i na neobdělávané zemědělské půdě. Uvádí represivní opatření.

Po roce 1989 se velké množství zemědělských pozemků dostalo v rámci restitucí zpět ke svým původním vlastníkům. Mnozí v zemědělství podnikat nechtějí a o pronájem je zájem malý. Jiní spekulují a čekají na dobu, kdy prodají pozemek za účelem stavby, aniž by si ověřili, zda se v budoucnu stane stavebním. Stav neudržovaných pozemků přímo láká k zakládání černých skládek.

Likvidace černé skládky při silnici na Příšimasy versus nový zákon o odpadech

– foto a článek v ŽÚ 8/1997 – likvidace úmyslně založeného požáru i skládky samotné při silnici na Příšimasy. Částka schválená na odklizení byla nedostačující, 245 tisíc bylo nutno zvýšit na cca 600 tisíc Kč. Nový zákon o odpadech č. 125/1997 Sb. vstoupí v platnost 1.1.1998 a Bohuslav Prokůpek v předstihu upozorňuje na změny a uvádí výklad pojmů komunální odpad a původce odpadu. Uvádí i důsledky pro obec a občana. Zmiňuje stanovení systému sběru, třídění, využívání a zneškodňování odpadu – při neplnění povinností následují až 10 tisícové pokuty pro fyzické osoby a 300 000 až 30 milionové pro podnikatele.

Obnova lipové aleje

Město zahájilo vysazování nových lip v ulici Pražská, v místech, která byla dlouho prázdná, vysadilo 11 stromů a počítá s další obnovou nemocných stromů (ŽÚ 6/1997).

Den Země očima žáků 5.b

L. Mejdrová, M. Kořínek a D. Pilát popsali ekologickou vycházku lesem na Vinici. „Zapisovali jsme si, co do přírody nepatří a slíbili si, že v dospělosti se budeme chovat k přírodě šetrně“. Vyfotografovali černou skládku a umístili dvě cedule se zákazem odhazování věcí. Mají strach, že se lidé nezmění.

IX. Obyvatelstvo

Demografie

K 31.12.1997 žilo v Úvalech 4 638 obyvatel.

Statistické šetření: Český statistický úřad organizuje výběrové zjišťování o peněžních a naturálních příjmech domácností. Microcenzus se naposledy prováděl v r.1992. Na jaře 1997 budou obcházet tazatelé náhodně vybrané domácnosti v Úvalech.

X. Různé

Město zakoupilo přenosnou ekologickou toaletu pro příležitostné využití. V době, kdy není používána městem, ji užívají, a v provozuschopném stavu udržují, ve svém středisku skauti.

Poté, co firma Lesy ČR, lesní závod Zbraslav k 1.5. 1997, vypověděla nájemní smlouvu na obecní lesy, začalo v nich plně hospodařit samo město Úvaly.

Rodný dům Marie Majerové byl letos Ministerstvem kultury České republiky vyškrtnut ze seznamu kulturních památek.

Bezpečnostní agentura PROFI

ŽÚ 7/1997 - rozhovor se spolumajitelem soukromé agentury J. Musilem o výkonu služby, pravomocích, spolupráci s policií, pultu centrální ochrany, černé skládce, ochraně majetku.

Graffiti Art v Úvalech

ŽÚ 7/1997 – autoři článku REVOLT PGG, MAGIC 23 PGG vysvětlují vznik světového fenoménu, vedou určitou obhajobu – zábava hledaná v alternativních řešeních. Hovoří o umělcích v oboru i čmáralech v podchodu u nádraží, ale i oficiální tvorbě na zdi v parku u zdravotního střediska, na hřišti v Úvalech (foto), na povolených místech. Žádají, aby místní čmáralové pochopili v článku nastíněnou etiku tvorby a nekazili jim pověst přihlouplými výtvary.

Jak pracují veřejně prospěšné služby?

Článek v ŽÚ 3/1997 se týká činnosti současné i v roce 1996, tabulka odpracovaných hodin a nákladů, jarní a podzimní kolečka úklidů. VPS slouží městu od roku 1992. Je uvedena i organizace činnosti. V ŽÚ 10/1997 je podrobný rozpis podzimního úklidu ve městě, I. etapa – svoz starého železa, II. etapa svoz biomateriálů, zbytků suti apod.

Občané pomohli PPP

pomoc postiženým povodní – ŽÚ 8/1997, sbírka peněžní a věcná Moravě. Mimořádně se konal i koncert „Vyplavenej bigbeat“ jehož výtěžek připadl na konto Červeného kříže a konal se v červenci v sokolovně a přispěl 14 657,- Kč z dobrovolného vstupného.

ŽÚ 9/1997 – pracovníci VPS pomáhají v Bochoři – 40 zřícených domů, odklizení suti ad. V ŽÚ 10/1997 podrobně o pomoci Moravě – B. Prokůpek o situaci a pomoci.

V ŽÚ 11/1997 děkuje VI. Pochylá, starostka obce Bochoř, pracovníkům VPS z Úval, foto.

V ŽÚ 12/1997 ředitelka školy v Bochoři děkuje i Základní škole v Úvalech za pomoc – finanční sbírku a hračky.

Bendlova stezka nebo Bendlova ulice

V ŽÚ 11/1997 je obsáhlý článek red. L. Mandové o úpravě pro vjezd automobilů, neoprávněné stavební činnosti p. Formana, potřebě změny územního plánu č.17 – cesta přes mostek v Podhájí přes pozemek č. 3140. Necitlivý stavební zásah změnil pěší a cyklistickou stezku v mototuristickou cestu a v záplavové oblasti zúžil koryto potoka Výmoly. V současnosti je to řešeno ve správním řízení, Ing. Bulíčková má urychleně reagovat

Proč se kácely stromy?

V ŽÚ 12/1997 p. Aulický ČSOP informuje o kácení 8 jasanů u cesty za mostem přes Výmolu v ulici Podhájí, byly v polovině svého vegetačního vývoje. Na to odpovídá B. Prokůpek odb. život. prostředí MěÚ – vyvrací nepoškozenost stromů, mrazové kýly, náklon, hrozilo nebezpečí dalších pádů větví a stromů. Neprůjezdnost pro pohotovostní vozy. Započne se s obnovou celého porostu. Vyvrací nařčení z uplácení povolit kácení.

Matka nemocné Mileny Hofmeisterové

paní Milada Bartlová žádá občany o finanční pomoc na záchranu dcery - zajištění operace transplantace kostní dřeně v Německu (ŽÚ 8/1997).

Osobní

Starosta I. Černý v ŽÚ 8/1997 vzpomíná na Antonína Šťovíčka a zároveň mu in memoriam děkuje jménem města za jeho dlouholetou činnost ve prospěch města a Čs. Lidové strany. Byl dlouholetým správcem skládky u Hodova a působil jako inspektor veřejného pořádku. Staral se o úvalský sklad materiálu Civilní ochrany, pracoval ve Svazu zahrádkářů a vedl úvalskou hydrometeorologickou stanici. V roce 1990 byl i členem rady městského zastupitelstva.

Vzpomínku věnuje v ŽÚ 11/1997 třem oblíbeným učitelkám Haně Bednářové, Miladě Nešporové a Martě Pujmanové, které opustily školu a svět v tomto roce, ředitel ZŠ František Smolík.

Jinou vzpomínku věnuje ředitelka MDDM Jana Pospíšilová Jaroslavu Novotnému, který vedl šachový kroužek. Sama pamatuje, jak ráda chodila nakupovat do krámků v Havlíčkově ulici, kde se jinak neřeklo než „U Novotného“ (poznámka Janurová: v roce 2019 je zde restaurace, která několikrát změnila jméno i majitele, vžila se jako „žlutásek“ nebo „U Vinařů“).

Diskuse

Podobně jako v úvodu starosta I. Černý, píše v ŽÚ 9/1997 Vilma Zálesná o negativních jevech v úvalských ulicích. Popelnice ponechávané i po dni svozu na chodnících a okraji silnice, vraky nepojízdných aut, parkování služebních nákladních aut u bydlíště, mladiství řidiči bez řidičského průkazu, v naší demokracii chybí zodpovědnost.

V ŽÚ12/1997 se k negativním jevům vyjadřuje Tomáš Bašta v článku „Rušení nedělního klidu, ale hlavně o tom, jak spolu komunikujeme“. Rozebírá otázku nedělního klidu a jistého přežitku křesťanského pohledu na svět. Pracující člověk nemá třeba šanci posekat jindy trávu, ale spíše než o aktu samém se jedná o způsobu, jak se domluvit se sousedy, kterým zvuk sekaček a cirkulárek vadí. Řada sporů se slušností lépe urovná nebo vůbec nevzniknou.

Napsali o nás v médiích

Přehled zpráv:

plná znění mediálních zpráv jsou uložena v tištěné i digitální podobě volně přílohy retrospektivního kronikářského zápisu 1997/2019. Dále jsou zde v kronice v plném znění uveřejněny ty, které se týkaly života města nejvíce a popisovaly konkrétní situace v konkrétním prostředí, jak je kronikář a ani retrospektivní pohled o 12 let později nemohl zachytit.

Úvalští radní prodlouží smlouvu soukromé bezpečnostní službě o dalších šest měsíců

31.1.1997 Mladá fronta DNES str. 06 Region Praha a střední Čechy (gar)
 Ú v a l y - Soukromá bezpečnostní služba, která v **Úvalech** v okrese Praha-východ nahrazuje městskou policii, se za první půlrok své práce osvědčila. Úvalští radní se proto rozhodli, že firmě, která se stará o bezpečnost ve městě, prodlouží smlouvu o dalších šest měsíců. Důvodem, proč loni městský úřad uzavřel smlouvu s bezpečnostní službou Profi Kolín, bylo to, že v téměř pětistícovém městě není stálá služebna republikové policie. Úvaly totiž spadají pod obvodní oddělení policie v Čelákovících. Radnice nejprve váhala mezi tím, zda zřídit vlastní městskou policii, nebo si k zajištění pořádku a bezpečnosti platit soukromou agenturu. "Z ekonomických důvodů zvítězila druhá varianta. Zřízení městské policie by nás stálo odhadem jeden a půl milionu a bezpečnostní službě platíme ročně pouze dvě stě padesát tisíc korun," vysvětlil starosta Úval Ivan Černý. Nevýhodou je, že služba nehlídá město nepřetržitě a její zaměstnanci nemají pravomoci městských strážníků. Starosta se přesto domnívá, že se záměr osvědčil. "Jejich hlavním úkolem je dozor nad veřejným pořádkem, a to nemusí nutně dělat městský strážník. Chovají se slušně a jsou spolehliví," uvedl na adresu zaměstnanců agentury. "Pochůzky v ulicích dělají

zaměstnanci služby podle dohodnutého režimu především v podvečer. Dohlíží na pořádek a pachatele přestupků nám oznamují. K trestným činům přivolávají republikovou policii," řekl starosta Černý. Výhodou je podle něho i to, že některé objekty města firma připojila na svůj centrální pult ochrany v nedalekém Českém Brodě. Případné vloupání tak bezpečnostní služba zaznamená okamžitě. Obyvatelé Úval si na nedostatečnou bezpečnost na ulicích nestěžují, ale také pracovníky služby ve městě často nevidají. "Moc je nepotkávám a zatím jsem je nepotřebovala. Myslím však, že by tu byla nejvíc potřeba stálá služebna republikové policie," soudí obyvatelka Úval Hana Týblová.

Přepadený taxikář

4.2.1997 Blesk str. 04 Praha/Čechy

- Během tří měsíců se v Úvalech u Prahy v okrese Praha-východ událo již druhé přepadení taxikáře. Tentokrát se obětí lupičů v neděli stal Jiří K. z Líbeznic. Dva pachatelé, kteří při přepadení vytáhli zbraň, taxikářovi nakonec ukradli jeho automobil peugeot, celou tržbu a mobilní telefon. Taxikář oba muže ve věku kolem třiceti let naložil v neděli po druhé hodině ranní v Praze u Národního divadla. Poručili si zavézt do Úval. Jakmile přijeli na určené místo, jeden z pachatelů vytáhl pistoli a přiložil ji taxikářovi ke spánku. Donutili ho vystoupit a s jeho stříbrošedým vozem lupiči posléze ujeli směrem na Kolín. Ve voze zůstala desetitisícová tržba a mobilní telefon. Po jednodenním pátrání kriminalisté našli automobil zaparkovaný v Praze poblíž stanice metra Českomoravská. Lupiče však ještě nedopadli. "U těchto případů je velmi složité nalézt rychle pachatele," uvedl policista, který případ vyšetřuje. Kriminalistům se ještě nepodařilo objasnit předešlé přepadení taxikáře, které se rovněž odehrálo v Úvalech. Tenkrát byla oběť podle své výpovědi přepadena ukrajinskými občany. Navíc nedávno byla v Úvalech vyloupena benzínová pumpa.

Lupiči použili válendu a zbraň

8.3.1997 Právo str. 03 Zpravodajství

Na silnici v Úvalech v okrese Praha-východ byl přepaden ve čtvrtek dvěma ozbrojenými muži řidič Škody Felicie, který z jednoho svého skladu do druhého převážel zhruba 300 000 Kč. Deník Právo o případu informoval v pátek tiskový mluvčí středočeské policejní správy mjr. Jan Kutlák. Jeden z lupičů přehradil silnici válendou. Sotva řidič zastavil, přiskočil z levé strany druhý s bubínkovým revolverem a otevřel dveře. Řidič však zařadil jedničku, odrazil válendu a ujížděl pryč. Lupič mu jen stačil staženým okénkem prostřelit přední sklo. Po pachatelích se pátrá.

Chtěl bydlet, skončil za mřížemi

16.3.1997 *Nedělní Blesk* str. 18 Reportáž Petr Link

"Z nastalé situace kolem tahanic ohledně našeho domku jsme já a moje rodina již zoufalí," postěžoval si nedělnímu Blesku Jaroslav Visinger (42). Ten loňského března koupil rodinný domek v Úvalech u Prahy. V současné době však obývá se svojí rodinou pouze půdní vestavbu, kterou si nechal sám postavit. Do bytu 3+1, o patro níže, ho totiž bývalá nájemnice, která se měla vystěhovat, již rok odmítá vpustit. Jaroslav Visinger se v souvislosti tahanic s nájemnicí dostal i na tři týdny a podle všeho i neoprávněně, do vazby.

Dále popisuje v tisku poškozený J.V. svoje problémy a dostává velký prostor od deníku Blesk, aby podrobně vyličil peripetie rodiny. Plné znění lze nalézt v příloze kroniky Napsali o nás. Autor dokončuje ...

V současné době rodina sice již obývá půdní vestavbu, ale byt 3+1 pod ní nadále zůstává uzamčen. "Jsme z toho již zoufalí. Co jsme všechno za ten rok prožili, to se ani nedá vyprávět. Už v dubnu mělo proběhnout předběžné opatření, k tomu však do dneška nedošlo".

(Poznámka Janurová 2019: teprve v roce 2008 došlo k určitému uzavření případu, o kterém v tisku pan V. informoval. Vzhledem k tomu, že se jedná jen o pohled z jeho strany a vzhledem k současnému zákonu o ochraně osobních údajů (GDPR) nelze zaujmout stanovisko bez vyjádření ostatních zúčastněných osob, k němuž se nikdy veřejně nepřihlásili. Média obvykle případ zaujme, ale neuvedou téměř nikdy rozuzlení. Zde uvedené údaje z tisku spíše slouží k obrázku situace ve společnosti, o mezilidských vztazích a neschopnosti kompromisů všech zainteresovaných stran.)

Pražská liga horských kol začala v Úvalech

8.4.1997 *Mladá fronta DNES* str. 11 Sport z Prahy

Ú v a l y - Téměř dvě stovky cyklistů se zúčastnily zahajovacího závodu letošní Pražské ligy horských kol v Úvalech u Prahy. Nadšence neodradilo ani aprílové sobotní počasí plné sněhových přeháněk. Na pětikilometrovém okruhu nejprve startovaly ženy, pak veteráni a začátečníci. Mezi ženami si se třemi okruhy závodu nejlépe poradila třináctá z olympijského závodu v Atlantě Ruska Alla Jepifanová (Budvar Tábor), když deklasovala soupeřky rozdílem několika tříd. Famózní jízdou naznačila nejen své mezinárodní ambice, ale v domácím měřítku i chuť sesadit z trůnu nejlepší bikerku závodící v tuzemsku, Kateřinu Neumanovou. Dvacet pět veteránských kilometrů zajel nejlépe zkušený František Klouček (Ben Car Frak sport). S ohledem na velmi špatné počasí byly hlavní závod juniorů, mužů I a sportovních jezdců zkráceny vždy o jedno kolo. Junioři a sportovní jezdci jeli tedy pouze dvacet kilometrů, muži 25 kilometrů. Mezi juniory triumfoval favorizovaný Tomáš Sulzbacher (VC Pek servis Kolín).

V kategorii muži I po vyrovnaném úvodu ve druhém kole vznikla skupinka, z níž se postupně odpoutával loňský vicemistr republiky Jakub Novák z týmu Author Expandia. Novák si jel pro téměř jisté vítězství, ale v závěru předposledního okruhu ho postihl defekt předního kola a musel odstoupit z první pozice. Toho neváhal využít Daniel Horák z Tico Treku a na pásce těsně zvítězil před Martinem Horákem z CHP sport Hradec Králové. Letošní, již pátý ročník Pražské ligy horských kol pokračuje o nadcházejícím víkendu druhým závodem v sadu Višňovka v Praze 9-Hrdlořezích. Startovat mohou v tomto seriálu vedle jezdců s platnou licenci i všichni neregistrovaní bikeři a bikerky starší patnácti let, v pražských závodech pořadatelé se souhlasem rodičů připouštějí i start dětí od osmi let. Povinností je však používání ochranné přilby. Bližší informace o závodech poskytne na pražském telefonním čísle 69 77 008 Jiří Piša z pořadatelského klubu Sportpro.

Pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic

8.4.1997 Plzeňský deník str. 15 -

*Letos vzpomínáme 700. výročí narození prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic. Narodil se 25. března 1297 **na hradě Hostýně u Úval**. Jeho otec se jmenoval také Arnošt, pocházel ze starého rodu Malovců. Jejich původním sídlem byla tvrz Malovice na Prácheňsku. Jan Lucemburský povýšil Arnošta do panského stavu a přidal příjmení z Pardubic. Arnošt své mládí strávil v Kladsku, kde jeho otec zastával úřad královského purkrabí. Studoval v benediktinském klášteře v Broumově a poté na pražské biskupské škole a na univerzitách v Bologni a v Padově. Byl vysvěcen na kněze, stal se kanovníkem a v roce 1338 kapitulním děkanem u svatého Víta. Byl vládný, učený, výmluvný a oblíbený. Po smrti biskupa Jana z Dražic (5. 1. 1343) jej kapitula zvolila za pražského biskupa (14. 1. 1343). Když bylo 30. dubna 1344 povýšeno pražské biskupství na arcibiskupství, byl Arnošt z Pardubic 23. listopadu 1344 nastolen do úřadu arcibiskupa. Stalo se tak od vratislavského biskupa Břetislava v chrámu svatého Víta za přítomnosti krále Jana Lucemburského. Téhož dne byl položen základní kámen ke stavbě katedrály svatého Víta. Na radu Arnošta z Pardubic vydal Karel IV. zakládací listinu Emauzského kláštera (klášter Na Slovanech), který byl vybudován mezi Zderazem a Vyšehradem. Arnošt se stal přítelem Karla IV. a jeho rádcem. Často býval jeho poslem k papežskému dvoru do Avignonu, jeho průvodcem po říši. Velké zásluhy měl na založení pražské univerzity 7. dubna 1348. Podle ustanovení papeže Klimenta VI. se stal jejím prvním kancléřem. Podporoval rád snahy mladých duchovních o důkladnější vzdělání. Nešetřil penězi, když šlo o krásné umění. Vystavěl např. značným nákladem kapli sv. Antonína ve svatovítském kostele. Pomáhal též chudině, zvláště za morové rány v letech 1358 a 1359 a za hladomoru 1362. Na jeho pokyn se začalo v Praze se*

stavbou hladové zdi, kde našlo práci mnoho chudých. Zavedl slavnost všech svatých ostatků v chrámu sv. Víta. Byl tak váženým mužem, že po smrti papeže Inocence VI. ho někteří kardinálové zamýšleli zvolit papežem. Arnošt z Pardubic byl v té době již nemocný a chtěl se vzdát úřadu. Založil v Kladsku klášter, kde chtěl strávit zbytek života. Na počátku května 1364 odjel do Budyšína k císaři, ještě tam sloužil mši, ale rozstonal se zimnicí a dal se odvézt na svůj hrad Roudnici. Tam zemřel 30. června 1364 ve věku 67 let. Pohřben je v Kladsku v kostele P. Marie. Ve svém znaku měl polovinu bílého koně v červeném poli. Tohoto znaku používal vedle znaku pražského arcibiskupství.

(Poznámka Janurová 2019: zde si čtenář může udělat obrázek toho, jak si média neověřují informace a přejímají historická data bez náznaku pochybnosti nebo vyjádření jiné možnosti – název rodiště arcibiskupa. Naštěstí je toto téma v archivu městských kronik náležitě historicky zpracované z dostupných pramenů a jejich rešerší).

Byl praotcem slavného hudebního rodu

3.6.1997 Domažlický deník str. 15 -

Foersterové měli zřejmě "kolébku" v Domažlicích, kde je na pohřebišti U svatých Maxmilián pochován.

Dne 8. května před dvěma sty třiceti lety (1767) zemřel ve Vodní ulici č. 15 Město - v blízkosti památné Dolejší, jinak Klatovské brány - dvašedesátiletý chudý a nemocný český kantor - muzikant Maxmilián Forster a třetí den nato byl pohřben na prastarém pohřebišti "U svatých". V královském hraničním městě působil ve škole i na kůru zdatně a věrně už od roku 1734, kdy tu nastoupil po merklínském kantoru, ale domažlickém rodáku Vincenzi Hoffmeisterovi. Nebyla tehdy lehkou ani služba, ku které se "uvázal"! Zejména když se rodina rozrůstala a postihovala ji rána za ranou, nakonec úmrtí matky (1757) a smrt nejstaršího studujícího syna (1758). Po dlouhé roky jsem pilně shledával zmínky o tomto "dobrém kantoru a regentu chori" v četných z té doby radních spisech. Pevného místa se mu dostalo roku 1738 a už 8. května v roce následujícím musel na "rathúze" vyslechnout spolu s dalšími "officiály" nejednu stížnost na stav školy, kantory i žáky. Spravedlivě se domnívám, že ne všechny byly oprávněné, ale jiné by plně platily i dnes. Nedlouho nato - 1742 - je označován jako "vzorný a pečlivý pěstitel dítek mu svěřených". Z prvního manželství s městskou pannou Magdalenou Kapláňkovou měl nejméně 6 dětí, ale "děravá" farní matrika z té doby zřejmě nezahrnuje všechny. Když zemřela 30. září 1781 jeho druhá choť - rovněž měšťanská dcerka Eva Lounská - je uveden mezi dědici jako první syn Thomass, Cantor. Evou Forsterovou také početné kantorovo potomstvo v Domažlicích zcela mizí... "Československý hudební slovník" z roku 1963 (I. díl) uvádí jako prvního známého předka slavné, četné skladatelské a hudební rodiny Tomáše Förstera, kantora a ředitele kůru ve

Velkých Nehvizdech u Staré Boleslavi, který zemřel tamtéž 5.12.1817 v údajném věku 73 let. **Učil dříve v Úvalech a Čelákovících.** Jeho původ nebyl přes mnohaletou pečlivou práci několika badatelů objeven. S manželkou Barborou roz. Horníkovou zanechal četné potomstvo, jehož členové byli vesměs výborní muzikanti a z velké většiny i učitelé. Podepisovali se "Förster, Forster, Foerster, Faerster, Feřtl". Jeho syn Ignác působil mnoho let na škole a kůru v Osenicích na Mladoboleslavsku. Žil mezi léty 1774-1827 a zanechal rovněž četné hudební potomstvo. V Osenicích ho následoval syn Josef (1804-1892) z prvního manželství s Františkou Novákovou v Benátkách nad Jizerou. Rovněž jeho synové ze dvou manželství založili silné hudební rody. Syn Josef (1833-1907) z manželství s učitelkou dcerkou Annou Kocverovou se stal významným církevním skladatelem, ředitelem kůru dómu sv. Víta, profesorem Varhanické školy, předsedou zkušební komise pro učitele hudby a odborným spisovatelem. Jeho syn Josef Bohuslav (1859 - 1951) - nejslavnější člen rodu, národní umělec, skladatel, malíř, kreslíř i literát - trávil krásnou letní dovolenou roku 1948 na mlýně č. 45 Dolejší předměstí v Domažlicích proti nádraží, dnes už dávno nestojícím. Mistrovi tehdy bylo skoro 90 let a navštěvoval v blízkém atelieru sochaře Václava Amorta. Vyprávěl mu též o svých kantorských předcích, ale sotva mohl tušit, že nejstarší známý z nich se narodil jako kantorský synek právě v Domažlicích (pravděpodobně roku 1741)... Mgr. JAN P. HOLÝ Pozn. red. - 22.5. jsme uveřejnili článek "Básník a spisovatel A. Velhartický" na jehož konci jsme zapomněli uvést jméno autora J.P.Holého. Za nedostatek se omlouváme. (Poznámka Janurová 2019: článek uvádím proto, že J.B.Foerster se v Úvalech podle knihy „Úvaly v průběhu staletí“ pohyboval – „V letech 1923 až 1926 trávil v Úvalech letní prázdniny u přítele M. Vondráčka. Hrál v úvalském kostele na varhany a hudebně doprovázel svou choť, zpěvačku paní Lautererovou.“).

Úvaly likvidují černou skládku na pozemku, který nepatří městu

3.7.1997 Mladá fronta DNES str. 11 Region Praha a střední Čechy
 Ú v a l y - Rozsáhlou černou skládku podél silnice u města Úvaly v okrese Praha-východ se rozhodli úvalští radní sami zlikvidovat. Radnice do sanace nepovolené skládky investuje půl milionu korun, přestože pozemek, na němž skládka leží, městu nepatří. Černá skládka souvisle pokrývala oba okraje silnice z Úval do obce Příšimasy v délce asi jednoho kilometru. Pozemek u silnice spoluvlastní zemědělské družstvo v likvidaci a soukromý majitel, který však žije na Slovensku. Vedení města ho sice několikrát písemně vyzývalo, aby černou skládku na svém pozemku zlikvidoval, dotyčný však na výzvy nereagoval. "Podnětem k likvidaci skládky bylo upozornění České inspekce životního prostředí. Pohrozila nám vysokou pokutou, pokud se skládkou něco neuděláme. Podle zastaralého zákona o odpadech totiž zodpovídá za veřejně přístupná místa obec, i když jí

pozemek nepatří," vysvětlil starosta Úval Ivan Černý. Nový zákon o odpadech, který by měl vejít v platnost příští rok, už počítá s plnou odpovědností vlastníka pozemku za podobnou situaci. Radnice nejprve uvažovala, že se proti případné pokutě odvolá k soudu, ale pak se rozhodla skládku na vlastní náklady zlikvidovat. "I kdybychom se soudili, se skládkou by se stejně nic nedělo. Navíc pro město nebyla dobrou vizitkou i přesto, že jsme na tom nenesli vinu," řekl starosta. Radní požádali o spolupráci také silničáře a zemědělce, ale ti vypomohli jen fyzicky, takže všechny náklady sanace nese jen městská pokladna. "Platíme za práci, odvoz i za uložení odpadu na oficiální skládce," uvedl starosta Černý. Odklizení skládky trvá už měsíc a dokončeno by mělo být zhruba za dva týdny. Úvalská radnice požádala bezpečnostní agenturu, kterou si k udržování veřejného pořádku platí namísto městské policie, aby posílila dohled nad skládkou. "Podařilo se jim dokonce natočit na video několik lidí, kteří na černou skládku přivezli odpad. Dopadeným provinilcům udělíme pokutu, o jejíž výši rozhodne naše přestupková komise," dodal Ivan Černý. "O reakci našich obyvatel si nedělám iluze. Těm, co bydlí daleko, je to lhostejné a možná budou reptat, že jsme jim raději nevybudovali chodník. Uleví se asi lidem, kteří bydlí v okolí skládky. Mezi nimi však zase budou někteří, kteří teď přemýšlejí, kam jinam budou odpad vyhazovat," míní starosta Černý. Přesto podle něho většinu odpadu na černou skládku navozily pražské firmy, aby ušetřily za poplatek na oficiální skládce, nebo chataři z okolí.

Město Úvaly otevřelo opravené koupaliště

10.7.1997 Mladá fronta DNES str. 11 Region střední Čechy

Ú v a l y - Na koupališti v Úvalech u Prahy se po dvouleté přestávce opět objevili první návštěvníci. O víkendu totiž městská radnice koupaliště po důkladné rekonstrukci otevřela. V areálu jsou dva nekryté bazény, dětské brouzdaliště a pětasedmdesátimetrový bazén. Ten je však ještě přepažený na mělčí část pro neplavce. Koupaliště pochází z roku 1940 a za dobu, kdy ho nikdo neopravoval, zchátralo. Stav byl natolik špatný, že hrozilo jeho uzavření. Radní v Úvalech se proto rozhodli, že bazény opraví. "Naštěstí se nám podařilo prodat rozestavěné a nevyužívané nákupní středisko a ze zisku jsme investovali přes čtyři a půl milionu korun do oprav koupaliště," uvedl starosta Úval Ivan Černý. Problémy nastaly při napouštění vody. "Protože voda v bazénu musí být zdravotně nezávadná, nemohli jsme použít vodu z přilehlého potoka. Nedaleko jsou sice také studny, ale ty nemají tolik vody, takže jsme museli bazén plnit hadicemi z veřejného vodovodu," řekl starosta. Radnice koupaliště pronajala sdružení Poseidon, které už několik bazénů provozuje. Součástí areálu je zázemí se šatnami, sprchami, záchody a občerstvením. Návštěvníci za celodenní

vstupenku zaplatí třicet korun. V budoucnu by radní chtěli na koupališti postavit budovu se saunou, posilovnou a restaurací.

Stavební buňka spadla na dělníka

Mladá fronta DNES 24.7.1997 str. 02

Ú v a l y - Jako příliš těžké břemeno se pro zvolené lano autojeřábu ukázala stavební buňka. Lano se přetrhlo a buňka proto v pondělí odpoledne spadla na staveništi v Úvalech v okrese Praha-východ z jeřábu na zem a přimáčkla čtyřicetiletého dělníka, jemuž rozdrtila pánev. Jeřábníka již policie stíhá pro spáchání trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti.

Arméni se zodpovídají z účasti na válce gangů

27.8.1997 Zemské noviny str. 04

Praha - Výsledky obžalovaných a svědků pokračoval včera před pražským městským soudem proces s Mirdatem Assatrijanem a jeho třemi krajany z Arménie. Obžaloba tvrdí, že se dopustili účasti na zločinném spiknutí, obecného ohrožení a nedovoleného ozbrojování. Kavkazané se zločinů podle obžaloby zúčastnili 18. listopadu 1995, kdy prý byli účastníky přestřelky na parkovišti u dálnice D 1 v Průhonicích. Krvavé střetnutí s použitím automatických zbraní si tehdy vyžádalo jednu oběť a tři zraněné v řadách ruských gangsterů. »Nevím a nesouhlasím s obžalobou,« tvrdil včera Assatrijan. Obžalovaného si prý najal Rom Antonín Běla, označovaný jako jedna z vůdčích postav »galerky«. Na Bělův dům v Úvalech v okrese Praha-východ byla nejprve vypálena protitanková střela a loni v dubnu byl Běla zastřelen několika desítkami střel ze samopalu. Do spojitosti s Bělou, přestřelkou v Průhonicích a vraždou Rusů v autě odstaveném u dálnice D 1 na podzim 1995 dávali někteří vyšetřovatelé i osobu Džamala Mschiladzeho. Ten měl prý kontakty s rostovskou mafií a pražským státním zástupcem byl obžalován z organizování vydírání. Mschiladze byl zatčen v Budapešti, pražský městský soud jej však viny zprostil. Proces s Assatrijanem a spol. bude pokračovat do pátku. Obžalovaným hrozí až deset let vězení.

Na povodňovém kontě se sešlo více než šest set tisíc korun

2.9.1997 Orlické noviny str. 01

Letohrad - Krátce po povodni bylo ve městě založeno konto, na kterém se schází příspěvky na pomoc postiženým občanům a na likvidaci následků červencových záplav. V polovině srpna bylo na účtu zhruba 650 tisíc korun a na tak vysoké částce se podílela řada dárců - organizací, podnikatelů i jednotlivců. Například částku 23 200 franků věnovali Letohradu z švýcarského partnerského města Hausen am Albis, z toho 2300 franků je určeno pro vodou poškozené školy.

Pěťadvacet tisíc korun zaslal neznámý dárce z Rakouska, téměř 14 tisíc odevzdala místní organizace Českého červeného kříže a 15 tisíc hasiči z Orlice. Nemalou částku darovalo i město Úvaly u Prahy, se kterým Letohrad několik let udržuje kontakty. Starosta Úval a jeho spolupracovníci Letohrad navštívili a solidárně nabídli pomoc - sbírka občanů Úval přesahuje 86 tisíc korun. O rozdělení a využití darů na povodňovém kontě rozhodne městské zastupitelstvo tento měsíc.

Tmavá tlačěnka byla úspěšnější

8.12.1997 Mladá fronta DNES str. 02 Ze středních Čech

Č e s k ý B r o d - Naplněná restaurace hotelu Slavoj v Českém Brodě sledovala v sobotu neobvyklou soutěž, v níž amatéři i profesionálové soupeřili o titul nejlepšího výrobce tlačěnky. Šestého ročníku klání s příznačným názvem Českobrodská tlačěnka se zúčastnilo třicet čtyři soutěžících, z nichž až na jedinou výjimku byli všichni muži. O vítězství se podělili Karel Sojka z Kouřimi se Stanislavem Šulcem z Úval, kterým sedmičlenná porota po důkladném hodnocení řezu, mozaiky, chuti a vůně přiřkla shodně za tmavou tlačěnku 86 bodů. Sojka navíc za světlé provedení získal i třetí místo. "Myslím, že díky této soutěži se ve středních Čechách kvalita tlačěnky zvyšuje," uvedl předseda poroty Václav Hladík, který se před lety vsadil s kamarádem, že takovou soutěž je možné uspořádat. A vyhrál.

Dodatek

Mgr. Alena Janurová od roku 2016 pracuje na dohodu o provedení práce jako správce archivu městských kronik a katalogizuje veškeré dokumenty nalezené v archivu a dokumenty, které v současnosti do archivu přibývají jako přílohy kronik. Narodila se v r.1944 v Praze. Vystudovala Přírodovědeckou fakultu UK a doplnila si vzdělání v oboru Knihovnictví a informatika na filozofické fakultě UK v tříletém postgraduálním studiu. 10 roků pracovala v informačním oddělení v redakci Zemských novin, později sloučených s jinými deníky do vydavatelství Vltava Labe Press. Od roku 1997 bydlí v Úvalech. Současně zpracovává retrospektivně kroniky za období 1992 – 2003, které městu chybí, ale některé byly částečně zpracovány v konceptech od minulých kronikářů. Sleduje život ve městě a spolu s členy Letopisecké komise zaznamenává denní dění a fotograficky a faktograficky jej dokumentuje právě pro potřeby archivu městských kronik.

Poznámka: v návodech psaní městských kronik se doporučuje sjednocené psaní názvů Zastupitelstvo města a Rada města. V retrospektivním zápise v hlavních

zprávách používám sjednoceného pojmenování, zachovávám však v přepisech ze Života Úval tehdy používané názvy a zkratky z důvodu, že není jasné, jestli se tak oficiálně oba termíny Zastupitelstvo města a Rada města – Městské zastupitelstvo a Rada MZ – nepoužívaly. V tehdejších zápisech z Rady se zkratka Rada MZ a termín Městské zastupitelstvo používá. Podle zákona o obcích z roku 410/1992 Sb. jsou orgány obce/města: obecní/městské zastupitelstvo a obecní/městská rada; od působnosti zákona o obcích 128/2000 Sb. se názvy orgánů mění na: zastupitelstvo obce/města a rada obce/města. Tudiž zkratky se v letech psaní kronik liší a po sjednocení při retrospektivních zápisech budou používány do r. 2000 jako Městské zastupitelstvo = MZ, veřejné zasedání městského zastupitelstva = VZMZ; Městská rada = MR a zasedání městské rady = ZMR (Janurová 2019).

Volné přílohy:

zprávy z denního tisku, jak je shromáždila firma Newton IT, (v r.2019 Mediasearch) i z jiných médií jsou zařazeny v tištěné podobě i elektronicky na CD a uloženy v příloze kroniky 1997 u signatury K/ příloha kroniky 1997 v archivu městských kronik.

Zkratky:

MěÚ/MÚ – městský úřad

MO ČRS – Místní organizace českého rybářského svazu

MO SZdP – místní organizace Svazu zdravotně postižených

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

SPOZ – Sbor pro občanské záležitosti

VPS – veřejně prospěšné služby

Další ojediněle použité zkratky jsou vysvětleny u místa použití.